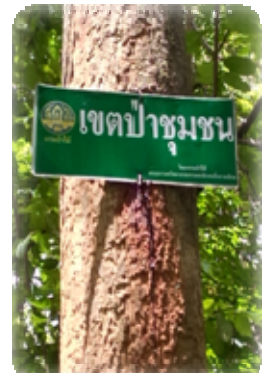

คู่มือ

การพัฒนาความรู้ ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน

ส่วนจัดการป่าชุมชน
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) กรมป่าไม้
ประจำปี พ.ศ. 2558

คู่มือ
การพัฒนาความรู้
ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน

ส่วนจัดการป่าชุมชน
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี)
กรมป่าไม้
ประจำปี พ.ศ. 2558
www.forest.go.th

นโยบายป่าไม้ของภาครัฐ ได้ให้ความสำคัญในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล โดยกรมป่าไม้ ได้กำหนดทิศทางของการอนุรักษ์ความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าโดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดการป่าร่วมกับรัฐในรูปแบบของ “ป่าชุมชน” มีการปรับบทบาทของภาครัฐและใช้ช่องทางของกฎหมายเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างถูกกฎหมาย “การมีส่วนร่วม” ในการดำเนินงานป่าชุมชน เป็นการร่วมกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของกรมป่าไม้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงได้จัดดำเนินการจัดการความรู้ในองค์กร (Knowledge Management: KM) เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” มุ่งสู่การนำไปพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชนเป็นหลัก

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี) ได้จัดทำ “คู่มือการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน” เพื่อเผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อไป

ส่วนจัดการป่าชุมชน
สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี)

	หน้า
ความเป็นมาของการดำเนินงานป่าชุมชน	1
การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน	6
-ความหมาย	6
-วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน	8
-พื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน	9
-กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	10
-แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน	15
กระบวนการจัดทำโครงการป่าชุมชน	17
-การจัดทำโครงการป่าชุมชน	17
-การรายงานผลการปฏิบัติงาน	22
-การต่ออายุโครงการป่าชุมชน	23
-การสิ้นสุดโครงการป่าชุมชน	27
-การจัดทำหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน	29
-ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการป่าชุมชน	31

	หน้า
การพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน	32
- เกณฑ์และตัวชี้วัดการบริหารจัดการวนศาสตร์ชุมชน	32
- การจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าชุมชน	39
ภาคผนวก	
- แบบฟอร์ม ปชช. 1-5	
- ตารางภาคผนวกที่ 1-9	

ความเป็นมาของการดำเนินงานป่าชุมชน

ปัญหาการบุกรุกป่าเพื่อทำการเกษตรกรรม สร้างที่อยู่อาศัยหรือลักลอบตัดไม้ มีมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ จึงทำการป้องกันปราบปราม จับกุมผู้กระทำผิดมาโดยตลอด แต่ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ ยานพาหนะ อุปกรณ์ และบุคลากร รวมทั้งพื้นที่ที่ต้องดูแลเป็นจำนวนมาก ทำให้การป้องกันปราบปรามยังไม่เพียงพอต่อการดูแลรักษาป่า กรมป่าไม้จึงมีแนวคิดที่จะให้ชุมชนที่อยู่ในและนอกเขตป่า ช่วยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในการดูแลรักษาป่าในรูปแบบ **“ป่าชุมชน”**

แนวคิดในการบริหารจัดการป่าในรูปแบบป่าชุมชน มีวิวัฒนาการมาจากการดำเนินงานโครงการด้านป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมต่างๆ ในอดีต ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. 2484 ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในสถานที่ราชการ โรงเรียน วัด ในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันชาติ (24 มิถุนายน)

พ.ศ. 2495 รัฐบาลได้กำหนดในวันชาติ 24 มิถุนายน เป็นวันปลูกต้นไม้แห่งชาติ และส่งเสริมให้ประชาชนได้รับกล้าไม้ไปปลูกในพื้นที่ต่างๆ

พ.ศ. 2513 ดำเนินการคัดเลือกป่าใกล้หมู่บ้านเพื่อจัดการให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ เพื่อการใช้สอยแบบแผนกประสงค์

พ.ศ. 2519 ดำเนินการจัดหมู่บ้านป่าไม้ เพื่อรวบรวมราษฎรที่กระจัดกระจายในเขตต้นน้ำลำธารมาอยู่ในพื้นที่ ซึ่งเหมาะสมกับเกษตรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม มีการปลูกป่าเพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และรักษาป่าที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์อยู่

ป่า ช้างยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

พ.ศ. 2520 ดำเนินการตามโครงการปลูกไม้ยืนต้นแบบประชารัฐ โดยปลูกตามโรงเรียน วัด สองข้างทาง ที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน ค่ายลูกเสือ สถานที่ราชการ หรือสถานที่ที่ดูแลรักษาได้

พ.ศ. 2523 โครงการไม้พุ่มและไม้ใช้สอยของชาวเขา เพื่อการพัฒนาแหล่งป่าไม้ให้กับชุมชนชาวเขาที่กรมป่าไม้เข้าไปดำเนินการพัฒนาต้นน้ำในภาคเหนือ

พ.ศ. 2525 และปีต่อๆ มา ดำเนินการตามโครงการปลูกไม้ใช้สอย สำหรับหมู่บ้านโดยผสมผสานในโครงการพัฒนาของกรมป่าไม้ เช่น โครงการจัดหมู่บ้านป่าไม้ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำซึ่งมีหน่วยราชการหลายหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งป่าชุมชน เพื่อเป็นแหล่งไม้ใช้สอย เช่น กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานพลังงานแห่งชาติ กรมโยธาธิการ

พ.ศ. 2530 โครงการพัฒนาป่าชุมชน ดำเนินการในพื้นที่สาธารณะหมู่บ้าน มีการจัดกลุ่มเกษตรกรรอบรมกลุ่มเกษตรกร และครู ในพื้นที่เป้าหมาย สนับสนุนการเพาะกล้าไม้และส่งเสริมให้ปลูกป่าชุมชนในพื้นที่หมู่บ้าน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

พ.ศ. 2531-2535 ดำเนินการจัดระบบการส่งเสริมความร่วมมือด้านป่าไม้ ในท้องที่จังหวัดเป้าหมาย 47 จังหวัด โดยความช่วยเหลือของ UNDP/FAO/SIDA เพื่อให้บริการทางด้านชุมชนต่างๆ ที่พึงพิงพื้นที่ป่าไม้

ในช่วงปี **พ.ศ. 2530-2537** กรมป่าไม้ได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิฟอร์ดในการพัฒนาโครงการนำร่องทางวนศาสตร์ชุมชนในประเทศไทย โดยเป็นความร่วมมือระหว่างกรมป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ดำเนินงานในพื้นที่ให้มีสิทธิทำกิน (ส.ท.ก.) จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา และกาฬสินธุ์

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โครงการพัฒนาป่าชุมชนได้ถูกกำหนดให้เป็นกิจกรรมหนึ่งในแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด ภายใต้ระบบโครงการพัฒนาชนบท (กชช.) ซึ่งมุ่งกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาค โดยดำเนินการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าพื้นที่อื่นๆ ยกเว้น เขตวนอุทยาน เขตราชูปถัมภ์สัตว์ป่า พื้นที่ต้นน้ำลำธาร ชั้น 1A โดยมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของภาครัฐและกลุ่มราษฎร เพื่อการดำเนินการป่าชุมชน การศึกษาและวิจัยถึงปฏิบัติการ โดยการประสานงานระหว่างภาครัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชน

ในช่วงปี พ.ศ. 2540-2542 กรมป่าไม้ยังทำการส่งเสริมพัฒนาโครงการป่าชุมชนตลอดมาโดยเฉพาะรูปแบบการจัดตั้งป่าชุมชน โดยได้ทำการขึ้นทะเบียนป่าชุมชน (จัดตั้งป่าชุมชน) เป็นผลสำเร็จครั้งแรกในวันที่ 21 ธันวาคม 2542 จำนวน 3 แห่งด้วยกัน คือ

1. ป่าชุมชนเขาวงกตยันทอง หมู่ที่ 10 ตำบลเนินฆ้อ อำเภอเนินฆ้อ จังหวัดชัยนาท
 2. ป่าชุมชนปางนุ่น หมู่ที่ 6 ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
 3. ป่าชุมชนเขาวงกตยันทอง หมู่ที่ 9 ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- ซึ่งในปัจจุบัน (31 ส.ค. 2557) กรมป่าไม้ได้ทำการจัดตั้งป่าชุมชน รวมทั้งสิ้น 9,002 หมู่บ้าน รวมพื้นที่มากกว่า 3.7 ล้านไร่

ป่า ยิ่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 กรมป่าไม้ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสนับสนุนชุมชนจากการสนับสนุนกล้าไม้ จำนวน 20,000 กล้า/หมู่บ้าน เป็นการสนับสนุนกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งเป็นการจัดสรรเงินอุดหนุนให้ชุมชนดำเนินการตามแผนงานด้านป่าชุมชนที่ได้ร่วมกันวางไว้เฉลี่ย 50,000 บาท/หมู่บ้าน และกิจกรรมพัฒนาอาชีพด้านป่าไม้จากป่าชุมชน จำนวน 20,000 บาท/หมู่บ้าน ซึ่งต่อมา กรมป่าไม้ทำการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนตามแนวทางดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน (31 ส.ค. 2557) โดยมีหมู่บ้านเป้าหมายที่รับการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุน เพื่อการบริหารจัดการป่าชุมชนไปแล้วทั้งสิ้น 3,642 หมู่บ้าน เป็นงบประมาณรวม 269 ล้านบาท

สำหรับขั้นตอน กระบวนการจัดตั้งป่าชุมชน มีการปรับปรุง เพิ่มเติม และพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของชุมชน ภายใต้ระเบียบและกฎหมายที่มีอยู่ โดยได้มีการระดมความคิดเห็นของผู้นำองค์กรส่วนจัดการป่าชุมชน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1-13 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา และหัวหน้าศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวม 100 คน จากทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 17-19 ธันวาคม 2556 ณ โรงแรมสกายไฮเทล จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งมีการประชุมทบทวนและพัฒนาในเรื่องดังกล่าวอีก 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2557 ณ ห้องประชุมสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 ณ ห้องประชุมศูนย์ฝึกอบรมที่ 3 (ชะอำ) จังหวัดเพชรบุรี

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

โดยสรุปประเด็นการพัฒนา ปรับปรุง ขั้นตอน วิธีการ จัดทำโครงการ ป่าชุมชนได้ดังนี้

1. ลดขั้นตอนการจัดทำโครงการป่าชุมชน
2. ขยายระยะเวลาดำเนินโครงการป่าชุมชน เป็น 10 ปี
3. กำหนดขั้นตอนการต่ออายุโครงการป่าชุมชนใหม่ (แบบ ปชช.5) แทนการจัดทำโครงการใหม่ทั้งหมด (แบบ ปชช.1-3)
4. การจัดทำแผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธโธลิธิงเลข มาตรฐาน 1:4,000 และการจัดทำหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน
5. การแบ่งกลุ่มป่าชุมชน

ซึ่งกรมป่าไม้ได้รวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ไปวิเคราะห์จัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้น ภายใต้ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นเครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ใช้ในการส่งเสริมการจัดทำโครงการป่าชุมชน ให้ขยายผลทันต่อความต้องการของชุมชนต่อไป

ป่าชุมชน

หมายถึง ป่าหรือที่ดินอื่นใด ซึ่งกรมป่าไม้ได้อนุมัติให้เป็นโครงการป่าชุมชน ตามแนวทางของกรมป่าไม้ ภายใต้กฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ ในการควบคุมดูแล รักษา และบำรุงป่า เพื่อให้ป่าเกิดความยั่งยืน ชุมชนได้รับประโยชน์

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

หมายถึง เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมป่าชุมชน ตามคำสั่งกรมป่าไม้ให้ดำเนินการควบคุม ดูแล รักษา และบำรุงป่าร่วมกับผู้นำชุมชนและราษฎรหรือกลุ่มราษฎรในชุมชน ตามโครงการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

สมาชิกป่าชุมชน

หมายถึง ราษฎรในชุมชนที่ได้รับการอนุมัติให้จัดทำโครงการป่าชุมชนตามแนวทางของกรมป่าไม้

คณะกรรมการป่าชุมชน

หมายถึง คณะบุคคลที่เป็นสมาชิกป่าชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกในที่ประชุมราษฎร ให้ทำหน้าที่ในการดำเนินงานป่าชุมชน รวมทั้งการติดต่อประสานงานชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประธานคณะกรรมการป่าชุมชน

หมายถึง ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมราษฎรหรือจากสมาชิกกลุ่มป่าชุมชน ให้ทำหน้าที่ในการดำเนินงานป่าชุมชน รวมทั้งการติดต่อประสานงานชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านศรีจตุร			
บ้านศรีจตุร	หมู่ที่ ๕	ต.ปากกง	อ.สามชัย จ.เลย
๑. นายแดง	สิงห์ชัย	ประจักษ์	ประจักษ์
๒. นายสุภาพ	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๓. นายแก้ว	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๔. นายดำดี	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๕. นายสุธรรม	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๖. นายคำทอง	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๗. นายทองเมือง	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๘. นายอูฐ	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๙. นายเมฆ	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์
๑๐. นายวีระ	ประจักษ์	ประจักษ์	ประจักษ์

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

หน่วยงานรับผิดชอบ

หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติการตามแผนงานและงบประมาณประจำปี กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

หมู่บ้านเป้าหมาย

หมายถึง หมู่บ้านซึ่งได้รับคัดเลือกให้เป็นเป้าหมาย การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณนั้นๆ

วัตถุประสงค์ของการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ราษฎรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชน ในการจัดทำพื้นที่ให้เป็นป่าของชุมชน หรือจัดการป่าธรรมชาติ ด้วยการควบคุม ดูแลรักษา หรือบำรุงป่า
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการร่วมจัดการป่าในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานของรัฐให้มีความเข้มแข็งในบทบาทของการอนุรักษ์ป่าไม้

ป่า ชี้ังฮั่น ประชาชนได้รับประโยชน์

พื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน

- 1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
- 2) พื้นที่ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
- 3) ที่ดินอันมีลักษณะเป็นที่สาธารณะประโยชน์ หรือ พื้นที่หน่วยงานต่างๆ ที่กำกับดูแลรักษาพื้นที่หรือมีอำนาจครอบครอง

ข้อควรคำนึงของการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) พื้นที่ที่ีสถานเขาอยู่ติดหรือใกล้หมู่บ้าน และราษฎรในหมู่บ้านมีความพร้อมและสนใจที่จะร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน
- 2) ไม่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ เช่น เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าวนอุทยาน หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
- 3) ไม่เป็นพื้นที่ซึ่งส่วนราชการหรือผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรือพื้นที่ที่กรมป่าไม้ใช้หรือจัดการ หรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยทางวิชาการหรือประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ
- 4) กรณีเป็นพื้นที่อันมีลักษณะเป็นที่สาธารณะประโยชน์หรือพื้นที่ของหน่วยงานต่างๆ ต้องได้รับการยินยอมหรือแจ้งไม่ขัดข้อง จากหน่วยงานที่กำกับดูแลรักษาพื้นที่ หรือผู้ที่มีอำนาจครอบครอง

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

การอนุมัติโครงการป่าชุมชน และการสั่งการพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

มาตรา 32 บัญญัติว่า “กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรมนั้นในกรมมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง ฯลฯ”

2) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2551

กำหนดภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ โดยในข้อ 2(3) กำหนดอำนาจหน้าที่ “ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชน และการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจ ฯลฯ”

3) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 หมวด 1 การทำไม้และเก็บหาของป่า

ส่วนที่ 1 การทำไม้หวงห้าม

มาตรา 17 บัญญัติว่า “บทบัญญัติในส่วนนี้ มีให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(1) พนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการบำรุงป่า การค้นคว้าหรือการทดลองในทางวิชาการ

(2) ผู้เก็บหาเศษไม้ปลายไม้แห้งที่ล้มขอนนอนไพรอันมีลักษณะเป็นไม้พินซึ่งมีไม้สักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข ไปสำหรับใช้สอยบ้านเรือนแห่งตนหรือประกอบกิจของตน”

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ส่วนที่ 5 ของปาหวงห้าม

มาตรา 32 บัญญัติว่า “บทบัญญัติในส่วนนี้มีให้ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการทำไปเพื่อประโยชน์การบำรุงป่า การค้นคว้า หรือการทดลองในทางวิชาการ”

4) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 หมวด 2 การควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา 19 บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือ เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้”

หมายเหตุ : การใช้อำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ ตามมาตรา 19 ดังกล่าวเป็นบทยกเว้นความผิดตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

มาตรา 14 บัญญัติว่า “ในเขตป่าสงวนแห่งชาติห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่

(1) ทำไม้หรือเก็บหาของป่าตามมาตรา 15 เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามมาตรา 16 มาตรา 16 ทวิ หรือมาตรา 16 ตริ กระทำการตามมาตรา 17 ใช้ประโยชน์ตามมาตรา 18 หรือกระทำการตามมาตรา 19 หรือมาตรา 20

(2) ทำไม้หวงห้ามหรือเก็บหาของป่าหวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้”

5) กฎกระทรวงฉบับที่ 1,106 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ว่าด้วยการทำไม้ในป่าสงวนแห่งชาติ

ป่า ช้างยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ข้อ 3 การทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของ
ตนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาต

- 1) การเก็บหาเศษไม้ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนไพรอันมีลักษณะเป็นไม้พิน
- 2) การตัดไม้ไม้ทุกชนิด
- 3) การเก็บหาหวายและเถาวัลย์
- 4) การทำไม้ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

และประกอบด้วยระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่า
สงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2529 ข้อ 20 การทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยใน
ครัวเรือนของตน ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
นี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตได้เป็นคราวๆ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

6) กฎกระทรวงฉบับที่ 1,107 (พ.ศ. 2528) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ว่าด้วยการเก็บหาของป่าใน
เขตป่าสงวนแห่งชาติ

ข้อ 2 การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคใน
ครัวเรือนของตนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาต

- 1) การเก็บหาหญ้าคา อ้อ พง แคม ปรีอ กก กระจูด ใบพลวง
- 2) การเก็บหาผลไม้ หน่อไม้ เห็ด หรือพืชชนิดอื่นๆ
- 3) การเก็บหาผัก กลอย มัน สมุนไพร รากไม้
- 4) การเก็บหาชันไม้
- 5) การเก็บหาผลหรือฝักสะตอ หรือผลหรือฝักเหียงหรือผลเนียง โดยไม่ทำ
อันตรายหรือกระทำการใดๆ อันเป็นอันตรายแก่ต้นสะตอหรือต้นเหียงหรือต้นเนียง
- 6) การเก็บหาของป่าอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

และประกอบด้วยระเบียบการมาไม้ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2529 ข้อ 17 การเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือน ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตได้เป็นคราวๆ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

7) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552

ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารตำบล ดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

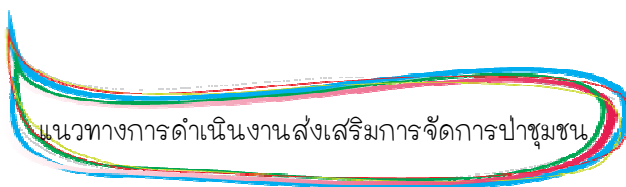
มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ป่า ช้าง ชื่น ประชาชนได้รับประโยชน์

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

มาตรา 69 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการป่าและการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนั้น มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1) การส่งเสริมประชาสัมพันธ์

กรมป่าไม้มุ่งเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการป่าชุมชน จึงมีแผนปฏิบัติการชี้แจงหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ ดำเนินการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจให้ชุมชนรับทราบถึงปัญหาด้านป่าไม้ และวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวคิดด้านป่าชุมชน

2) การจัดตั้งป่าชุมชน

เมื่อชุมชนรับทราบปัญหา และมีความต้องการแก้ไขปัญหา โดยการจัดทำโครงการป่าชุมชนแล้ว จะต้องมีการประชุมราษฎร เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการป่าชุมชน และร่วมกันลงลายมือชื่อไม่น้อยกว่า 50 คน (ต้องมิอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน) จัดทำหนังสือคำขอจัดทำโครงการป่าชุมชน ต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ (ตามแบบ ปชช.1) เมื่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ทำการสำรวจพื้นที่ (ตามแบบ ปชช.2) และชุมชนเห็นเหมาะสมจะร่วมกันจัดทำแผนงานการจัดการป่าชุมชนเรียกว่าโครงการป่าชุมชน เพื่อเสนอกรมป่าไม้อนุมัติ (ตามแบบ ปชช.3)

3) การฝึกอบรมบุคลากรและราษฎร

กรมป่าไม้จะทำการฝึกอบรมบุคลากรและตัวแทนของชุมชนจากหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับงานด้านป่าชุมชน การวางแผนระดับชุมชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการบริหารจัดการป่า โดยมีกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคือบุคลากรในหน่วยงาน ปีละ 200 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นผู้แทนในแต่ละกลุ่มเป้าหมายปีละไม่ต่ำกว่า 2,000 คน โดยการจัดโครงการประชุม/อบรม/สัมมนา รวมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้การทำสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ เช่น การทำคู่มือ/แผ่นพับ เป็นต้น

ป่า ยังยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

4) การบริหารจัดการป่าโดยการสนับสนุนจากภาครัฐ

เมื่อชุมชนในหมู่บ้านป่าหมกระดมความคิด เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าชุมชนแล้ว กรมป่าไม้จะสนับสนุนงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุน เฉลี่ยหมู่บ้านละ 100,000 บาท ให้กับชุมชนเพื่อดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ให้ความรู้ ร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมดำเนินการ

5) การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ชุมชนและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ร่วมกันตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงาน เสนอกรมป่าไม้ ปีละ 1 ครั้ง (ตามแบบ ปชช.4)

สำหรับการบูรณาการในภาคส่วนอื่นๆ หากชุมชนมีความประสงค์จะดำเนินการ ได้กำหนดไว้ในโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น NGO หรือภาคเอกชน เพื่อมาร่วมดำเนินการภายใต้โครงการและแผนงานที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการจัดทำโครงการปทุมชน

1) การจัดทำโครงการปทุมชน

สำหรับขั้นตอนการจัดทำโครงการปทุมชนนั้น ให้ดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

1) การขออนุญาตจัดทำโครงการปทุมชน (แบบ ปชช.1)

1.1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมปทุมชนและผู้นำชุมชนจัดประชุมราษฎรอย่างเปิดเผยเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการปทุมชน โดยให้สมาชิกจากที่ประชุมว่า เห็นสมควรร่วมกันจัดทำโครงการปทุมชน จากนั้นให้คัดเลือกคณะกรรมการปทุมชน และประธานคณะกรรมการปทุมชน โดยให้แนบสำเนารายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและภาพถ่ายสีการประชุม (อย่างน้อย 1 ภาพ) และแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้ง พร้อมเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องของเสนอนหน่วยงาน รับผิดชอบ

1.2) ราษฎรในหมู่บ้านใดมีความประสงค์จะขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชน ในท้องที่นั้นๆ และราษฎรในชุมชนนั้นมีศักยภาพที่สามารถเข้าไปดูแลรักษา ป่าที่จะขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชนได้ จะต้องมียาอยู่ตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่จำนวนตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป ลงลายมือชื่อในหนังสือ ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชน ยื่นต่อผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการปทุมชน แล้วแต่กรณี) เป็นตัวแทนยื่นแบบคำขออนุญาตจัดทำโครงการปทุมชน (แบบ ปชช.1)

 ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

1.3) การจัดทำโครงการปฐมนิเทศให้พิจารณาดำเนินการเป็นรายหมู่บ้านเพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานและงบประมาณ กิจกรรมส่งเสริมการจัดการปฐมนิเทศ และการจัดสรรงบประมาณ หมดงบประมาณอุดหนุนกิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งมีหน่วยนับเป็นรายหมู่บ้าน

1.4) กรณีกลุ่มราษฎรจากหลายหมู่บ้าน ร่วมกันร้องขอจัดทำโครงการปฐมนิเทศในพื้นที่ที่ครอบคลุมหลายหมู่บ้าน เพราะไม่สามารถกำหนดขอบเขตการบริหารจัดการป่าของแต่ละหมู่บ้าน และมีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องร่วมกันจัดการพื้นที่ดังกล่าว ให้ราษฎรแต่ละหมู่บ้านร่วมลงลายมือชื่อเป็นรายหมู่บ้านยื่นต่อ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของราษฎรทั้งหมดเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการปฐมนิเทศ เสนอหน่วยงานรับผิดชอบพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2) รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการปฐมนิเทศ (แบบ ปช.2)

2.1) เมื่อหน่วยงานรับผิดชอบรับคำขออนุญาตจัดทำโครงการปฐมนิเทศแล้วจะทำการมอบหมายให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการขึ้นไปร่วมกับผู้นำชุมชน ดำเนินการตรวจสอบสภาพภูมิประเทศจริง ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ของพื้นที่ให้มีความถูกต้องละเอียดชัดเจน โดยผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้นำตรวจพื้นที่และให้ชาวบ้านเป็นพยาน

2.2) คณะเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ตรวจสอบความชัดเจนของพื้นที่ดำเนินการตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน และจัดทำแผนที่แสดงโครงการป่าชุมชน หากพื้นที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นใด ให้ประสานงานกับหน่วยงานนั้นๆ เพื่อชี้แจงความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นให้ทราบ และเสนอผู้บังคับบัญชาพร้อมให้เหตุผลประกอบว่าสมควรจัดทำโครงการป่าชุมชนหรือไม่ หากมีความเห็นว่าไม่สมควรจัดทำป่าชุมชนให้หน่วยงานรับผิดชอบมีหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำขอประสานงานแจ้งราษฎรผู้ร้องขอเพื่อทราบพร้อมเหตุผลประกอบ

3) การเสนอโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3)

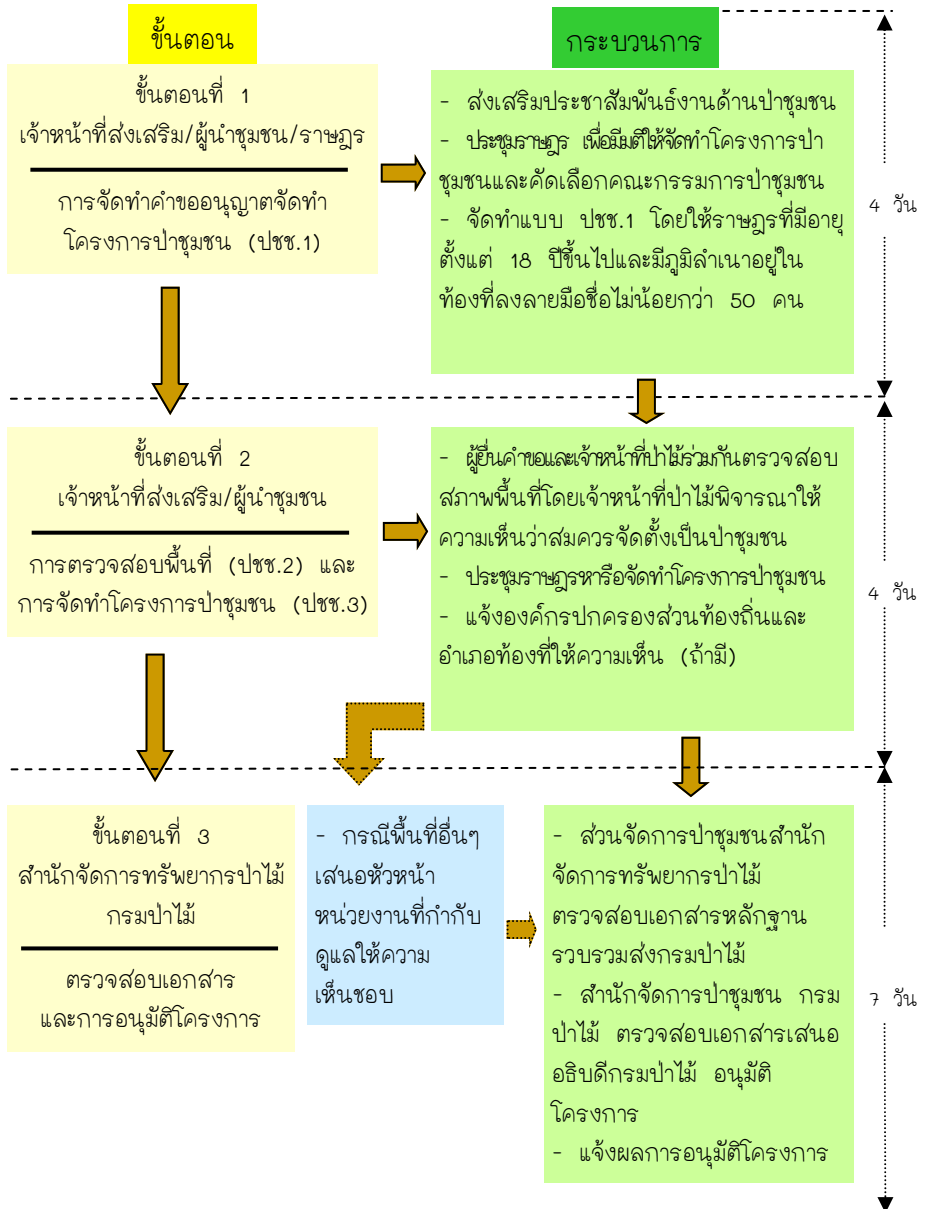
3.1) เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้นำชุมชนจัดทำรายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่ และมีความเห็นว่าสมควรจัดทำโครงการป่าชุมชน ให้ร่วมกันจัดทำโครงการป่าชุมชนในแบบ ปชช.3 เมื่อจัดทำโครงการแล้วให้เสนอนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอท้องที่ทราบล่วงหน้าตามสมควรและพิจารณาให้เห็นหากมีความเห็นที่เป็นประโยชน์ให้นำความเห็นนั้นประกอบการพิจารณาด้วย หากดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ และพื้นที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับหน่วยงานใดให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบและต้องได้รับความยินยอมหรือแจ้งไม่ขัดข้องเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือผู้มีอำนาจครอบครองพิจารณาให้ความเห็นในแบบ ปชช.3 ตามลำดับ

32) การตรวจสอบและเสนอโครงการป่าชุมชน ให้ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน ตรวจสอบการจัดทำโครงการป่าชุมชน เมื่อเห็นว่าครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้ลงชื่อ ในฐานะผู้ตรวจสอบโครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้องเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานรับผิดชอบ (ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้) ลงนามในฐานะผู้เสนอโครงการ รวบรวมเอกสารโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) ฉบับจริง แบบสำเนาคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.1) สำเนารายงานการตรวจสอบพื้นที่ ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.2) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ยกเว้นเอกสารที่เป็นภาพสี) พร้อมรายชื่อข้าราชการอย่างน้อย 1 คน และ รายชื่อคณะกรรมการป่าชุมชน เสนอกรมป่าไม้พิจารณาอนุมัติโครงการ และสั่งการให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี นับตั้งแต่วันที่กรมป่าไม้อนุมัติโครงการ

ขั้นตอนการจัดทำโครงการประชุมชน

2) การรายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชช.4)

2.1) เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน ดำเนินการร่วมกับราษฎรในชุมชน จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามแบบ ปชช.4 โดยให้ระบุผลการแบ่งกลุ่มป่าชุมชนตามที่กรมป่าไม้กำหนด คือ ป่าชุมชน พัฒนาดีมาก ป่าชุมชนพัฒนาปานกลาง ป่าชุมชนควรปรับปรุง และป่าชุมชนที่ควรยกเลิก ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวมีผลต่อการขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน

สำหรับป่าชุมชนพัฒนาดีมาก ป่าชุมชนพัฒนาปานกลาง ป่าชุมชนควรปรับปรุง ให้นำผลการแบ่งกลุ่มป่าชุมชนมาประกอบการพิจารณาการขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนตามแบบ ปชช.5 สำหรับป่าชุมชนที่ควรยกเลิกนั้น จะมีสภาพเป็นพื้นที่ตามกฎหมายเดิมและหากชุมชนมีความประสงค์จะขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน ให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ทำการประเมินแบ่งกลุ่มอีกครั้งหนึ่งในรอบต่อไป หากมีผลการประเมินพัฒนาขึ้น สามารถยื่นคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนได้ตามแบบที่กำหนด

2.2) เมื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามแบบ ปชช.4 เสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานหน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานที่หน่วยงาน ปีละ 1 ครั้ง ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดปีงบประมาณนั้นๆ พร้อมภาพถ่ายกิจกรรมสี กรณีนี้นปีสุดท้ายที่จะครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แนบรายงานการปฏิบัติงานพร้อมเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาการขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนตามแบบ ปชช.5 ต่อไป

3) การต่ออายุโครงการป่าชุมชน

เมื่ออธิบดีกรมป่าไม้อนุมัติโครงการป่าชุมชนและครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้ว หากราษฎรมีความประสงค์ที่จะขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ ให้ผู้นำชุมชนยื่นหนังสือร้องขอเพื่อต่ออายุโครงการป่าชุมชน จากนั้นให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ร่วมกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำชุมชนจัดประชุมราษฎรและมติจากที่ประชุมราษฎรให้ดำเนินการต่ออายุโครงการป่าชุมชน และนำผลการแบ่งกลุ่มป่าชุมชนที่อยู่เกณฑ์ที่จะขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนได้เพื่อประกอบการพิจารณาขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน พร้อมเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.1) คำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.5)

3.1.1) การขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนสามารถดำเนินการได้หากไม่มีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อหาสาระและรายละเอียดใดๆ ในโครงการป่าชุมชน (ปชช.1-3) ฉบับเดิม โดยให้จัดทำคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนตาม แบบ ปชช.5 โดยแนบสำเนา แบบ ปชช.3 ฉบับเดิม เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง หากดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่พื้นที่ป่าหรือป่าสงวนแห่งชาติ ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่นั้นๆ โดยต้องได้รับความยินยอมหรือแจ้งไม่ขัดข้อง เป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือผู้มีอำนาจครอบครองพิจารณาให้ความเห็นตามลำดับ

3.1.2) เจ้าหน้าที่รวบรวมเอกสารเสนอหัวหน้าหน่วยงานรับผิดชอบ แนบสำเนาโครงการป่าชุมชน (ปชช.3) ฉบับเดิม พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำขอ แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีเฟอโรแกรม มาตราส่วน 1:4,000 พร้อมคำพิพากษาและรายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชช.4)

3.2) โครงการป่าชุมชนที่ขอต่อยอายุ (แบบ ปชช.5.1)

การขอต่อยอายุโครงการป่าชุมชนหากราษฎรมีความประสงค์ที่จะขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขเนื้อหาสาระรายละเอียดของโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) ฉบับเดิม หรือเอกสารโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) ฉบับเดิมชำรุดหรือสูญหาย แต่ไม่เปลี่ยนแปลงพื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน ให้จัดทำคำขอต่อยอายุโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.5) และโครงการป่าชุมชนที่ขอต่อยอายุ (แบบ ปชช.5.1) ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและเมื่อเห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วรวบรวมเอกสารเสนอหัวหน้าหน่วยงานรับผิดชอบ โดยส่งคำขอต่อยอายุโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.5) โครงการป่าชุมชนที่ขอต่อยอายุ (แบบ ปชช.5.1) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำขอ แผนที่มีมาตราส่วน 1:50,000 แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีเฟอโรแกรม มาตราส่วน 1:4,000 พร้อมค่าพิกัด รายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชช.4) เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.3) รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขอต่อยอายุโครงการป่าชุมชน(แบบ ปชช.5.2)

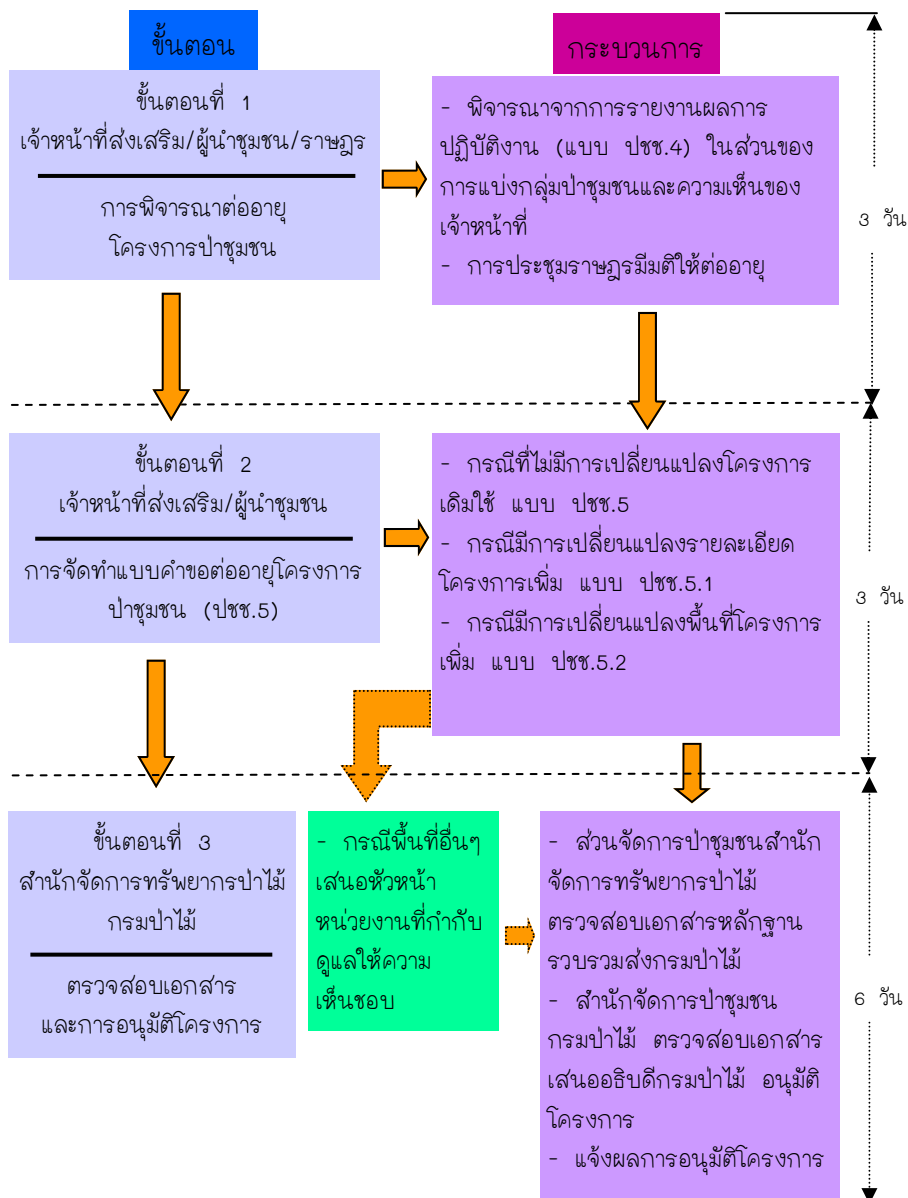
3.3.1) การขอต่อยอายุโครงการป่าชุมชน หากราษฎรมีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน เพิ่มหรือลดจำนวนแปลงป่าชุมชน เพิ่มหรือลดขนาดพื้นที่ป่าชุมชน หน่วยงานรับผิดชอบมอบหมายให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการขึ้นไปร่วมกับผู้นำชุมชน ดำเนินการตรวจสอบสภาพภูมิประเทศ/จริง และข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ของพื้นที่ให้มีความถูกต้องละเอียดชัดเจน โดยผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้นำตรวจพื้นที่และให้ชาวบ้านเป็นพยาน

3.3.2) คณะเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ตรวจสอบความชัดเจนของพื้นที่ดำเนินการ ตามคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน และจัดทำแผนที่แสดงโครงการป่าชุมชน พร้อมเหตุผล ประกอบว่า สมควรจัดทำโครงการป่าชุมชนต่อหรือไม่ หากมีความเห็นว่ามีสมควร จัดทำป่าชุมชนให้หน่วยงานรับผิดชอบ มีหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำขอเพื่อประสานงานแจ้ง ราษฎรผู้ร้องขอทราบพร้อมเหตุผลประกอบ

3.3.3) เมื่อดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้วรวบรวมเอกสาร เสนอหัวหน้าหน่วยงานรับผิดชอบโดยส่งคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชข.5) โครงการป่าชุมชนที่ขอต่ออายุ (แบบ ปชข.5.1) รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขอ ต่ออายุโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชข.5.2) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นคำขอ แผนที่มาตราส่วน 1:50,000 แผนที่แสดง ขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีลิเชิงเลข มาตราส่วน 1:4,000 พร้อมค่าพิกัด และรายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชข.4) เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการต่ออายุโครงการป่าชุมชน

4) การสิ้นสุดโครงการป่าชุมชน

4.1) กรณีครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการนับตั้งแต่วันที่อธิบดีกรมป่าไม้อนุมัติโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3)

4.2) กรณีราษฎรในชุมชนนั้นๆ ร้องขอให้ปรับปรุงแก้ไขโครงการป่าชุมชนในประเด็นซึ่งเป็นสาระสำคัญของโครงการป่าชุมชน เพิ่มหรือลดจำนวนแปลงป่าชุมชน เพิ่มหรือลดขนาดพื้นที่ป่าชุมชนให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อขอต่ออายุโครงการป่าชุมชนตาม (แบบ ปชช.5) ดังนี้

4.2.1) หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาความเหมาะสมและให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเพื่อขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน เสนอกรมป่าไม้อนุมัติการต่ออายุโครงการป่าชุมชน พร้อมมีหนังสือสั่งการพนักงานเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ดำเนินการ เมื่ออธิบดีกรมป่าไม้อนุมัติโครงการแล้วให้ถือว่าโครงการป่าชุมชนเดิมสิ้นสุดอายุโครงการ

4.2.2) โครงการป่าชุมชนที่ขอต่ออายุใหม่ จะมีระยะเวลาการดำเนินการ 10 ปี นับตั้งแต่วันที่อธิบดีกรมป่าไม้อนุมัติโครงการ

ทั้งนี้ โครงการป่าชุมชนเดิมที่เคยได้รับการจัดสรรงบประมาณ (เงินอุดหนุน) จากการป่าไม้แล้ว ให้ถือว่าหมู่บ้านแห่งนี้ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (เงินอุดหนุน) เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนแล้ว

4.3) กรณีราษฎรในชุมชนนั้นๆ ขอยกเลิกโครงการเพื่อกระทำการอย่างอื่นที่มีความจำเป็นต่อชุมชน หรือหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลพื้นที่ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นๆ มีแผนงานและงบประมาณเพื่อการพัฒนาพื้นที่ภายในโครงการ โดยให้ดำเนินการดังนี้

4.3.1) ประธานกรรมการป่าชุมชนเชิญกรรมการและราษฎรในชุมชนร่วมกันประชุมราษฎรพร้อมลงชื่อเป็นหลักฐาน โดยให้มติการประชุมราษฎรขอให้ยกเลิกโครงการป่าชุมชน

4.3.2) จัดทำหนังสือโดยมอบให้ตัวแทนชุมชน (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชนแล้วแต่กรณี) เป็นผู้แทนของชุมชนยื่นหนังสือเสนอผ่านเจ้าหน้าที่ป่าไม้ผู้ปฏิบัติงานโครงการหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยลำดับ

4.3.3) ให้หน่วยงานรับผิดชอบรวบรวมเอกสารเหตุผลความจำเป็นพร้อมแสดงความคิดเห็นเสนอกรมป่าไม้พิจารณายุติโครงการพร้อมสำเนาแจ้งอำเภอ และจังหวัดที่ตั้งเพื่อโปรดทราบ

4.3.4) ให้หน่วยงานที่มีความประสงค์จะใช้พื้นที่โครงการป่าชุมชนนั้นให้นำผลการประชุมราษฎรไปประกอบการพิจารณาขอใช้ประโยชน์พื้นที่ตามที่กฎหมายและระเบียบกำหนด ทั้งนี้เมื่อได้รับอนุมัติให้ใช้ประโยชน์พื้นที่แล้วให้ถือว่าโครงการป่าชุมชนสิ้นสุดลง

4.4) กรณีหน่วยงานรับผิดชอบเสนอขอยกเลิกโครงการ ด้วยเหตุว่าการดำเนินโครงการป่าชุมชนใดๆ มีสิ่งบ่งชี้ว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่กำหนด และก่อให้เกิดความเสียหายต่อป่าไม้และสภาพแวดล้อม ความสงบเรียบร้อยของชุมชน โดยจะต้อง

4.4.1) รายงานกรมป่าไม้เพื่อสั่งการให้หน่วยงานรับผิดชอบนั้นๆ ประสานงานกับอำเภอท้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน (แล้วแต่กรณี) และราษฎรในชุมชนร่วมจัดทำโครงการและตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้ได้ข้อสรุปพร้อมข้อเสนอแนะ

4.4.2) หากมีข้อเสนอร่วมกันว่าสมควรยุติโครงการ ให้รวบรวมเอกสาร ข้อมูลเสนอกรมป่าไม้พิจารณายุติโครงการ พร้อมสำเนาแจ้งอำเภอ จังหวัดที่ตั้ง เพื่อโปรดทราบ

5) การจัดทำหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน

5.1) การจัดทำหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1.1) ใช้ในการตรวจสอบติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าชุมชน การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรป่าไม้ โดยการเปรียบเทียบกับภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายดาวเทียม

5.1.2) ใช้ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่โครงการป่าชุมชน และการขอยกเลิกโครงการป่าชุมชน

5.1.3) ใช้เป็นหนังสือเพื่อแสดงว่าราษฎรในชุมชนได้รับอนุมัติให้เข้าร่วม ดำเนินการกับพนักงานเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ในการควบคุม ดูแล รักษา บำรุงป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่

5.1.4) ใช้เป็นหลักฐานเพื่อการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน ต่างๆ เช่น งบจากองค์การบริหารส่วนตำบล มูลนิธิ และองค์การพัฒนากาตเอกชน ฯลฯ

5.2) ขั้นตอนการจัดทำหนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน ประกอบด้วย

5.2.1) รวบรวม วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ข้อมูลพื้นฐานป่าชุมชนที่ได้รับการอนุมัติโครงการป่าชุมชน

5.2.2) การสำรวจจับค่าพิกัดแสดงขอบเขตแปลงป่าชุมชนบนแผนที่ ภาพถ่ายออร์โธรี มาตราส่วน 1:4,000

ป่า ช้างยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

5.2.3) การจัดทำแผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนภาพถ่ายออร์โธรี มาตราส่วน 1:4,000

5.2.4) จัดทำรายละเอียดโครงการและพิมพ์ค่าพิิกัดแปลงป่าชุมชน ลงในตาราง excel

5.2.5) การจัดส่งข้อมูลรูปแปลงป่าชุมชนภาพถ่ายออร์โธรี และค่า พิกัดให้บันทึกรูปแบบ shape file ให้สำนักจัดการป่าชุมชน

5.3) สำนักจัดการป่าชุมชนดำเนินการจัดพิมพ์ “หนังสือแสดง โครงการป่าชุมชน” หมู่บ้านละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 เก็บไว้เป็นหลักฐานที่ฝ่ายจัดการป่าชุมชน ส่วนส่งเสริมการจัดการ ป่าชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน

ฉบับที่ 2 เก็บไว้เป็นหลักฐานที่หน่วยงานรับผิดชอบ (สำนักจัดการทรัพยากร ป่าไม้ท้องถิ่น)

ฉบับที่ 3 มอบให้คณะกรรมการป่าชุมชนเพื่อนำไปใช้แสดงต่อบุคคลภายนอก และใช้ประโยชน์การยืนยันแนวเขตป่าชุมชน หรือการจัดการป่าชุมชนต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการป่าชุมชน

- 1) ภาครัฐ
 - 1.1) พื้นที่ป่าไม้จะมีสภาพดีขึ้นและเป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์
 - 1.2) เกิดเครือข่ายป่าชุมชน ช่วยภาครัฐในการเฝ้าระวังรักษาป่า
 - 1.3) ลดความขัดแย้งและเกิดความร่วมมือระหว่างราษฎรในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - 1.4) เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ มาให้การสนับสนุนชุมชนในการบริหารจัดการป่า
- 2) ราษฎร/ชุมชน
 - 2.1) ชุมชนมีการพึ่งพิงใช้ประโยชน์จากป่าในด้านต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
 - 2.2) ลดค่าใช้จ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
 - 2.3) สร้างความรักความสามัคคีมีการใช้ประโยชน์จากป่าตามกฎหมายกติกาของชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน
 - 2.4) การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี รักษาและดำรงไว้เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ตามความเชื่อ ถิ่นพืชมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

 ป่า ช้างยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

การพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน

การนำความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชน มาใช้ในการดำเนินงาน จะต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสมโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการรูปแบบป่าชุมชน เป็นแนวคิดในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติเพื่อก่อให้เกิดการจัดการป่าอย่างยั่งยืน โดยอาศัยความรู้สึกลึกซึ้งและความเป็นเจ้าของทรัพยากรของคนในชุมชน โดยเริ่มจากการดูแลทรัพยากรใกล้ตัว ให้ความสำคัญตั้งแต่ตัวองกลุ่มผู้ดูแลเองไปจนถึงสุขภาพของป่า ซึ่งในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดก็จำเป็นที่จะต้องมีการติดตามและประเมินผล โดยมีการใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงาน อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งหัวข้อการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการป่าชุมชนนี้ ได้กล่าวถึงการนำเกณฑ์และตัวชี้วัดการบริหารจัดการวนศาสตร์ชุมชน และการจัดทำแผน บริหารจัดการป่าชุมชน มาใช้ในการดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ด้านป่าชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวนศาสตร์ชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติงานร่วมกัน

1) เกณฑ์และตัวชี้วัดการบริหารจัดการวนศาสตร์ชุมชน (ตารางภาคผนวกที่ 1-4)

เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งควรเริ่มจากการวางเป้าหมาย การพัฒนาการป่าไม้ ป่าชุมชน การกำหนดกิจกรรมดำเนินงาน และการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อการปรับปรุงการดำเนินงาน ซึ่งเกณฑ์และตัวชี้วัดต่าง ๆ จึงมีความสำคัญและควรพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของท้องถิ่น ความต้องการ การพัฒนาจากภาครัฐ ความต้องการและความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น เกณฑ์ชี้วัด ตัวชี้วัด ที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการวนศาสตร์ชุมชนแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1) ด้านการพัฒนาป่าชุมชนและระบบนิเวศ ประกอบด้วยเกณฑ์ชี้วัด 3 ด้าน ได้แก่ เกณฑ์ด้านคุณภาพป่าไม้ เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบนิเวศ เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบเกษตรและวนเกษตร โดยมีตัวชี้วัดรวม 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ แผนการจัดการป่า การมีกฎระเบียบ การกำหนดขอบเขตของระบบนิเวศ การจัดการทรัพยากรดิน การจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดการหมอกควันในอากาศ การปลูกไม้ยืนต้น ในฟาร์ม การใช้ปุ๋ยชีวภาพ ความหลากหลายพืชพันธุ์

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

2) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ประกอบด้วยเกณฑ์ชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ เกณฑ์ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เกณฑ์ด้านสุขภาพพลานามัย เกณฑ์ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีตัวชี้วัดรวม 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ รายได้ การมีเงินออม การลดรายจ่าย โภชการด้านอาหาร สภาวะแวดล้อมที่ดี สุขภาพจิตที่ดี ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีความรู้ดี การเข้าถึงทรัพยากร

3) ด้านการพัฒนาองค์กรชุมชน ประกอบด้วยเกณฑ์ชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ เกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เกณฑ์ด้านการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ เกณฑ์ด้านกลไกการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยมีตัวชี้วัดรวม 14 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชาวบ้านกับคปช. ระหว่าง คปช. กับหน่วยงาน กรมป่าไม้ กับหน่วยงานภายนอกกับอบต. กับศาลา กับกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ สภาวะผู้นำ การแบ่งหน้าที่ที่เหมาะสม การจัดทำแผนงาน การปฏิบัติและติดตามผล การรับรู้ปัญหาความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ย การตัดสินข้อขัดแย้ง

4) ด้านการประสานความร่วมมือจากภายนอก ประกอบด้วยเกณฑ์ชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ เกณฑ์ด้านนโยบายและกรอบกฎหมาย เกณฑ์ด้านงานวิจัย เกณฑ์ด้านสัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก โดยมีตัวชี้วัดรวม 8 ตัวชี้วัด ได้แก่ การวิเคราะห์กิจกรรมป่าชุมชนที่สอดคล้องกับนโยบายและกรอบกฎหมาย การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการป่าชุมชน งานวิจัยในชุมชน งานวิจัยโดยสถาบันการศึกษา งานวิจัยโดยหน่วยงานอื่นๆ การมีส่วนร่วมการจัดตั้งกองทุน การมีกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคม ระบบการตลาด

เครือข่ายป่าชุมชน
ของเรา

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1) คำนวณค่าคะแนนของเกณฑ์

โดยนำค่าคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ให้ในแต่ละเกณฑ์ด้วยวิธีการ Ranking (ค่าคะแนน 0-9) มาหาค่าเฉลี่ย เมื่อได้ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละเกณฑ์แล้วให้นำค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละเกณฑ์หารด้วยคะแนนรวมเฉลี่ยของทุกเกณฑ์ แล้วนำมาคูณ 100 ซึ่งจะได้ออกมาเป็นค่าน้ำหนักเปรียบเทียบ (Relative Weight) ของเกณฑ์ โดยทำเช่นนี้กับทุกเกณฑ์ ซึ่งเมื่อนำค่าน้ำหนักเปรียบเทียบของทุกเกณฑ์มารวมกันจะต้องมีค่าเท่ากับ 100

จากนั้นนำค่าคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ให้ในแต่ละเกณฑ์ด้วยวิธีการ Rating (ค่าคะแนนเต็ม 100) มาหาค่าเฉลี่ย โดยค่าเฉลี่ยของแต่ละเกณฑ์เมื่อนำมารวมกันจะต้องเท่ากับ 100 เช่นเดียวกับค่าน้ำหนักเปรียบเทียบ

2) คำนวณค่าคะแนนตัวชี้วัด

ให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวชี้วัดแต่ละตัวในเกณฑ์ โดยทำการเปรียบเทียบและให้ค่าน้ำหนักว่า เกณฑ์ใดสำคัญกว่ากัน เท่าไหร่ โดยให้ค่าตั้งแต่ 2-9 ถ้าให้ค่าเท่ากับ 1 แสดงว่ามีความคิดเห็นว่าทั้งสองเกณฑ์นั้นมีความสำคัญเท่ากัน นำค่าคะแนนความสำคัญที่ให้กับตัวชี้วัดแต่ละค่ามาใส่ในตารางเมตริกซ์ เพื่อคำนวณหาค่าน้ำหนัก (Relative Weight) ของตัวชี้วัด โดยมีวิธีการหาค่าคะแนนความสำคัญในตารางเมตริกซ์ ดังนี้ กรณีที่ตัวชี้วัดคู่หนึ่งมีความสำคัญเท่ากัน ค่าคะแนนที่ได้จะเป็น 1 ถ้าตัวชี้วัดที่อยู่ในแนวนอนมีความสำคัญมากกว่าตัวชี้วัดที่อยู่ในแนวตั้ง ในระดับ X ค่าคะแนนที่ได้จะเป็น X แต่ถ้าตัวชี้วัดที่อยู่ในแนวตั้งมีความสำคัญมากกว่าในระดับ y ค่าคะแนนที่ได้จะเป็น $1/y$

ตารางที่ 1 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาป่าชุมชนและระบบนิเวศ

รายละเอียด	คะแนน เกณฑ์	คะแนน ตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านคุณภาพป่าไม้	0.3811	
ตัวชี้วัดที่ 1 แผนการจัดการป่า		0.1617
ตัวชี้วัดที่ 2 มีกฎระเบียบ		0.1208
ตัวชี้วัดที่ 3 การปฏิบัติตามแผน		0.0985
เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบนิเวศ	0.3351	
ตัวชี้วัดที่ 1 การกำหนดขอบเขตของระบบนิเวศ		0.1225
ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดการทรัพยากรดิน		0.0836
ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดการทรัพยากรน้ำ		0.0662
ตัวชี้วัดที่ 4 การจัดการหมอกควันในอากาศ		0.0628
เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบเกษตรและวนเกษตร	0.2838	
ตัวชี้วัดที่ 1 การปลูกไม้ยืนต้นในฟาร์ม		0.0814
ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้ปุ๋ยชีวภาพ		0.0688
ตัวชี้วัดที่ 3 ความหลากหลายพืชพันธุ์		0.1336
ตัวชี้วัดที่ 4 การปลูกไม้ยืนต้นในฟาร์ม		0.0814
ผลรวมทั้งหมด	1	1

ตารางที่ 2 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน

รายละเอียด	คะแนนเกณฑ์	คะแนนตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	0.3988	
ตัวชี้วัดที่ 1 รายได้		0.1841
ตัวชี้วัดที่ 2 การมีเงินออม		0.1044
ตัวชี้วัดที่ 3 การลดรายจ่าย		0.1103
เกณฑ์ด้านสุขภาพพลานามัย	0.2064	
ตัวชี้วัดที่ 1 โภชนาการด้านอาหาร		0.0679
ตัวชี้วัดที่ 2 สภาวะแวดล้อมที่ดี		0.0537
ตัวชี้วัดที่ 3 สุขภาพจิตที่ดี		0.0848
เกณฑ์ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง	0.3948	
ตัวชี้วัดที่ 1 มีความรู้ดี		0.2375
ตัวชี้วัดที่ 2 การเข้าถึงทรัพยากร		0.1573
ผลรวมทั้งหมด	1	1

ตารางที่ 3 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาองค์กรชุมชน

รายละเอียด	คะแนน เกณฑ์	คะแนน ตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	0.4341	
ตัวชี้วัดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชาวบ้านกับคปช.		0.1466
ตัวชี้วัดที่ 2 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.		0.0703
ตัวชี้วัดที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับกรมป่าไม้		0.0835
ตัวชี้วัดที่ 4 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับหน่วยงาน ภายนอก		0.0334
ตัวชี้วัดที่ 5 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับอบต.		0.0596
ตัวชี้วัดที่ 6 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับศาสนา		0.0197
ตัวชี้วัดที่ 7 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับกลุ่ม เครือข่ายอื่นๆ		0.0210
เกณฑ์ด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล	0.3321	
ตัวชี้วัดที่ 1 สภาวะผู้นำ		0.0658
ตัวชี้วัดที่ 2 การแบ่งหน้าที่เหมาะสม		0.0655
ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดทำแผนงาน		0.1167
ตัวชี้วัดที่ 4 การปฏิบัติและติดตามผล		0.0841
เกณฑ์ด้านกลไกการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	0.2338	
ตัวชี้วัดที่ 1 การรับรู้ปัญหาความขัดแย้ง		0.1066
ตัวชี้วัดที่ 2 การไกล่เกลี่ยปัญหา		0.0742
ตัวชี้วัดที่ 3 การตัดสินข้อขัดแย้ง		0.0531
ผลรวมทั้งหมด	1	1

2) การจัดทำแผนการบริหารจัดการป่าชุมชน

การบริหารจัดการดูแลป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์เพื่อชุมชนจะได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและปลอดภัยคือสิ่งสำคัญของชุมชน หากขาดแผนการจัดการป่าตามหลักวิชาการจะทำให้การพัฒนาป่าไม่ให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของชุมชนได้ อย่างไรก็ตาม การจัดทำแผนการจัดการป่าไม้ที่ดีต้องเริ่มขึ้นจากการมีข้อมูลที่ดี จะต้องมีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ไม่ใช้วิธีวัดและภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น ดังนั้นการดูแลป่าที่ดีจะต้องร่วมมือกันระหว่างชุมชนท้องถิ่นและนักวิชาการเฉพาะด้านป่าไม้ มีหลักการดังต่อไปนี้

- 1.1) ป่าชุมชนมีขนาดกว้างขวาง จำเป็นต้องมีการสำรวจกำหนดวิธีการจัดการ
- 1.2) พื้นที่ใช้สำหรับการจัดการที่มีประสิทธิภาพควรมีขนาดที่เหมาะสม
ที่ชุมชนสามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงและทราบปริมาณทรัพยากรป่าไม้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด
- 1.3) ขนาดที่เหมาะสมของแต่ละตอนป่า โดยทั่วไปเท่ากับ 1 เฮกตาร์ (6.25 ไร่) หรือไม่ควรเกิน 10 ไร่
- 1.4) ในแต่ละตอนป่าควรมีการสำรวจต้นไม้ ไม้ร่อน กล้วยไม้ กอไม้ กอไผ่ เถาวัลย์และพืชสำคัญอื่นๆ ตามหลักวิชาการ

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ตารางที่ 4 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการประสานความร่วมมือจากภายนอก

รายละเอียด	คะแนน เกณฑ์	คะแนน ตัวชี้วัด
เกณฑ์ที่ 1 นโยบายและกรอบกฎหมาย	0.2584	
ตัวชี้วัดที่ 1 การวิเคราะห์กิจกรรมปาฐมชนที่ สอดคล้องกับนโยบายและกรอบกฎหมาย		0.0646
ตัวชี้วัดที่ 2 การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการปาฐมชน		0.1938
เกณฑ์ที่ 2 งานวิจัย	0.2530	
ตัวชี้วัดที่ 1 งานวิจัยในชุมชน		0.0577
ตัวชี้วัดที่ 2 งานวิจัยโดยสถาบันการศึกษา		0.1789
ตัวชี้วัดที่ 2 งานวิจัยโดยหน่วยงานอื่นๆ		0.0218
เกณฑ์ที่ 3 สัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก	0.2521	
ตัวชี้วัดที่ 1 ส่วนร่วมการจัดตั้งกองทุน		0.0861
ตัวชี้วัดที่ 2 มีกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคม		0.1723
เกณฑ์ที่ 4 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	0.2365	
ตัวชี้วัดที่ 1 ระบบการตลาด		0.2365
ผลรวมทั้งหมด	1	1

1.5) ในตอนป่าขนาด 5 ถึง 10 ไร่ ควรวางแผนตัวอย่าง ขนาด 1,000 ตารางเมตร ไม่น้อยกว่า 4 แปลง เพื่อทราบปริมาณไม้ที่ใกล้เคียง กับจำนวนไม้ทั้งหมดที่มีในแต่ละตอนและเพื่อนำไปพิจารณาวางแผนจัดการ ป่าในแต่ละตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1) วิธีการดำเนินงาน

1.1) การประชุมหารือกับนักวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และหน่วยงาน ที่มีส่วนร่วม

1.2) การจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การวางแผนและสำรวจกำลังผลิต ไม้ในหน่วยจัดการป่าชุมชน” ซึ่งจะจัดทำร่วมกับหน่วยงานที่มีส่วนร่วม

1.3) การจัดการฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดทำแผนจัดการป่าชุมชน”

1.4) ร่วมติดตามประเมินผล

2) การแบ่งตอนพื้นที่ป่าชุมชน (ตารางภาคผนวกที่ 5-9)

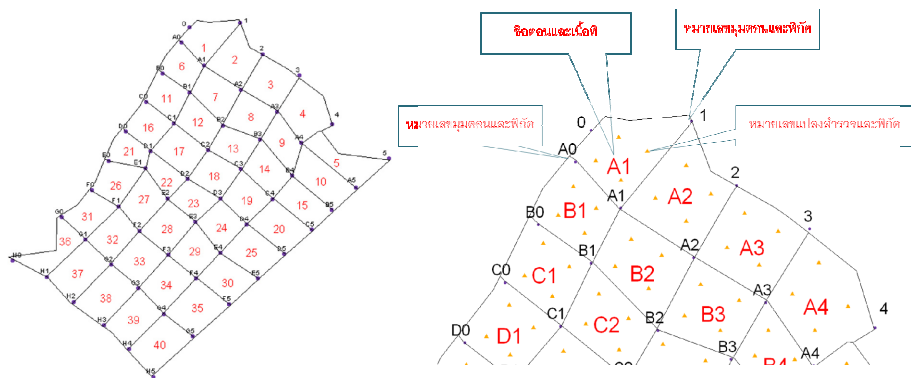
เป็นการวางแผนและสำรวจกำลังผลิตไม้ในป่าชุมชน เพื่อจัดทำ แผนจัดการป่าชุมชนต่อไป โดยการแบ่งตอนป่าชุมชนนั้น เพื่อให้ได้ขนาด เนื้อที่เหมาะสมสำหรับการจัดการ โดยกำหนดชื่อตอนอย่างเป็นระบบ จึงขอ ยกตัวอย่างการดำเนินการในพื้นที่ป่าชุมชน...ก...

คณะผู้ศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการป่าชุมชน...ก...ทำการสำรวจ สภาพพื้นที่ป่าชุมชนเบื้องต้น เพื่อจัดการแบ่งพื้นที่ป่าชุมชนออกเป็นตอนๆ ให้เหมาะสมสำหรับการจัดการ โดยได้แบ่งผืนป่าชุมชนแห่งนี้ออกเป็น 40 ตอน มีเนื้อที่อยู่ระหว่าง 5-10 ไร่ และวางแผนตัวอย่างวงกลมขนาด 1,000 ตารางเมตร เพื่อกำหนดจุดพิกัดสำหรับการวางแผนตัวอย่าง ป่าชุมชน...ก...วางแผน แปลง ตัวอย่างพิกัดที่กำหนดไว้ในแต่ละตอนไป ทั้งหมด 5 ตอน จำนวน 19 แปลงสำรวจ

และทำการสัมภาษณ์ชุมชนถึงความต้องการและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เพื่อการวิเคราะห์และเสนอแนะการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนไว้ด้วย

ตัวอย่างการวางแผนการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนของป่าชุมชน...ก...

ภาพแสดงการแบ่งตอนพื้นที่ป่าชุมชน...ก...

ป่า ยังยืน ประชาชนได้ประโยชน์

ตารางที่ 5 ชื่อขนาดและเนื้อที่ตอน ของป่าชุมชน...ก...

เลขลำดับ ตอน	ชื่อตอน	เนื้อที่ตอน			เส้นรอบตอน (เมตร)
		ไร่	ตารางเมตร	เฮกตาร์	
1	A1	8	12,951.1	1.21	473.1
2	A2	9	14,937.1	1.49	520.9
3	A3	9	14,035.2	1.40	469.1
4	A4	10	16,398.8	1.64	505.7
5	A5	9	14,330.9	1.43	627.0
6	B1	6	10,305.1	1.03	401.8
7	B2	8	12,421.9	1.24	455.0
8	B3	8	12,204.9	1.22	443.6
9	B4	7	10,494.0	1.05	444.9
10	B5	10	16,009.3	1.60	546.5
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
40	H5	10	16,045.0	1.6	510.3

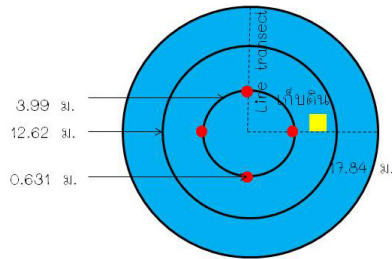
ตารางที่ 6 พิกัดหมุดมุมตอนของป่าชุมชน...ก...

ลำดับเลขที่หมุด	ชื่อหมุดมุมตอน	X	Y
1	O	240691	1889592
2	AO	240668	1889548
3	BO	240615	1889460
4	CO	240567	1889379
5	DO	240509	1889295
6	EO	240460	1889211
7	FO	240414	1889127
8	GO	240326	1889050
9	HO	240186	1888926
10	H1	240284	1888880
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...
54	5	241261	1889217

ตารางที่ 7 ตำแหน่งแปลงสำรวจและพิกัด

ลำดับเลขแปลง สำรวจ	ชื่อตอน	หมายเลขแปลง ประจำตอน	ชื่อแปลง สำรวจ	X	Y
1	A1	1	A1-2	240730	1889584
2	A1	2	A1-2	240697	1889550
3	A1	3	A1-3	240733	1889523
4	A1	4	A1-4	240771	1889564
5	B1	1	B1-1	240665	1889514
6	B1	2	B1-2	240643	1889474
7	B1	3	B1-3	240681	1889449
8	B1	4	B1-4	240698	1889484
9	C1	1	C1-1	240622	1889435
10	C1	2	C1-2	240595	1889390
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
157	H5	4	H5-4	240651	1888710

ตารางที่ 8 การวางแผนสำรวจในแต่ละตอนป่า

รัศมี (เมตร)	พื้นที่ (เฮกตาร์)	จำนวน (แปลง)	ข้อมูลที่เก็บ
17.84	0.1	1	วัดขนาดต้นไม้ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร
12.62	0.05	1	เก็บข้อมูลไม้ หวาย และตอไม้
3.99	0.005	1	เก็บข้อมูลไม้พื้นล่างและความหนาแน่นของต้นไม้รุ่น
0.631	0.0005	4	เก็บข้อมูลความหนาแน่นของกล้าไม้
เส้นรัศมี		2 เส้น	ข้อมูลไม้เลื้อย และดิน

การวางแผนตัวอย่างแบบวงกลมและข้อมูลที่เก็บตามแบบของ THAIFORM
คำอธิบาย

- การวางแผนวงกลมเพื่อการสำรวจใช้รัศมีวงนอก เท่ากับ 17.84 เมตร โดยทำการวัดต้นไม้ที่ระดับเพียงอก (เส้นรอบวง > 15 เซนติเมตร หรือเส้นผ่านศูนย์กลาง > 5 เซนติเมตร) สำรวจไม้รุ่นในวงรัศมี 3.99 เมตร และกล้าไม้ในวงจรัศมี 0.631 เมตร จำนวน 4 วง
- สำหรับกอไม้ หวายและเถาวัลย์ สำรวจในวงรัศมี 12.62 เมตร
- ผู้สำรวจทรัพยากรป่าไม้ควรศึกษาเทคนิคในการวัดความโตและความสูงต้นไม้ก่อนทำการสำรวจ

ป่า ยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ตารางที่ 9 แบบฟอร์มการเก็บข้อมูล

แบบฟอร์มการสำรวจกำลังผลิตป่าชุมชน

ชื่อป่าชุมชน						วันที่สำรวจ					
ชื่อตอนสำรวจ						เนื้อที่					
หมายเลขแปลงสำรวจ						พิกัด UTMx:			พิกัด UTMy:		
แปลงวงกลมวงนอกรัศมี 17.84 เมตร (1000m ²) วงสอง 12.62 เมตร (500m ²) เมตร วงสาม 3.99 เมตร 4 จุด (20m ²)											
ผู้สำรวจ											
ข้อมูลต้นไม้ (GBH=>15 เซนติเมตร ในแปลงวงกลมรัศมี 17.84 เมตร (วงนอก) เนื้อที่ 1,000 ตร.เมตร											
No	SPP	GBH	H (m)	HB (m)	TQ	No	SPP	GBH	H (m)	HB (m)	TQ
1						16					
2						17					
3						ไม้ร่น (GBH<15 ซม.) วงสาม 3.99 เมตร (50m ²)					
4						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
5						1					
6						2					
7						กล้าไม้ (H<1.30) ในวงสามวัด 4 วงเล็ก รัศมี 0.631 เมตร (5m ²) จำนวน 4 แปลง (20m ²)					
8											
9						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
10						1					
11						2					
12						ไม้ไผ่ รัศมี (วงสอง) 12.85 เมตร (500m ²)					
13						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
14						1					
15						2					

ป่า ช้างยืน ประชาชนได้รับประโยชน์

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์การแบ่งกลุ่มป่าชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ

- 1) มีกลุ่มดูแลรักษาป่าชุมชนในระดับหมู่บ้านและ/หรือ สร้างเครือข่ายในระดับตำบลขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง
- 2) มีคณะกรรมการชุมชน และ/หรือ มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง
- 3) มีการจัดตั้งกฎข้อบังคับของชุมชนในการบริหารจัดการป่า
- 4) มีการดำเนินกิจกรรมในป่าชุมชนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ด้านทรัพยากร

- 5) ปัจจุบันพื้นที่ป่าชุมชนไม่ถูกบุกรุกจากบุคคลภายในชุมชนหรือภายนอกชุมชน
- 6) สภาพป่าในพื้นที่ป่าชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์
- 7) ความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชและไม่มีค่าหายาก
- 8) มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพป่าไปในทางที่ดีขึ้น มีการขยายพื้นที่ป่าชุมชนมากขึ้น

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- 9) ชุมชนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบเพื่อให้ความรู้ด้านป่าชุมชนแก่บุคคลทั่วไปและสมาชิกชุมชน
- 10) ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 11) มีกลุ่มเยาวชนดูแลรักษาป่า
- 12) ชุมชนมีการสืบทอดเจตนารมณ์ในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่องอย่างต่อเนื่อง

ด้านเศรษฐกิจ

- 13) สมาชิกชุมชนได้รับประโยชน์ในทุกรูปแบบจากป่าชุมชน
- 14) มีการดำเนินการเพื่อการพึ่งพิงป่าอย่างเหมาะสม
- 15) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 16) ชุมชนมีการเก็บสถิติตัวเลขจากการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

ด้านความเชื่อมโยงภายนอก

- 17) เคยสมัคร และ/หรือ ได้รับรางวัลด้านป่าชุมชนจากหน่วยงานภายนอก
- 18) พื้นที่ป่าชุมชนได้รับการอนุมัติจากกรมป่าไม้อย่างต่อเนื่อง
- 19) มีคณะกรรมการป่าชุมชนติดต่อประสานงานหรือมีกิจกรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้อย่างต่อเนื่อง
- 20) เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาและวิจัย

คำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ภูมิลำเนาอยู่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....โทร.....

ขอยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชนต่อกรมป่าไม้ตั้งมีข้อความต่อไปนี้

1.ข้าพเจ้าขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชนในบริเวณ (ระบุประเภท
ที่ดิน เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นต้น)หมู่ที่.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อ
ที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา มีอาณาเขตโดยสังเขปดังนี้

ด้านทิศเหนือ	จด.....
ด้านทิศตะวันออก	จด.....
ด้านทิศใต้	จด.....
ด้านทิศตะวันตก	จด.....

2. ในการยื่นคำขอนี้ ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของชุมชน ดังต่อไปนี้*

2.1 ชื่อหมู่บ้าน หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ.....

2.2 ชื่อหมู่บ้าน หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

2.3 ชื่อหมู่บ้าน หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

รวม.....หมู่บ้าน

3. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเป็นผู้นำหรือมอบให้ผู้แทนเป็นผู้นำเจ้าหน้าที่ออกไป
ตรวจสอบสภาพป่าในพื้นที่ที่ขออนุญาต ตามวัน เวลาที่เจ้าหน้าที่ได้นัดหมาย

4. เมื่อข้าพเจ้าได้รับแจ้งการอนุญาตให้จัดทำโครงการป่าชุมชนแล้ว ขอรับรอง
ว่าจะร่วมกับราษฎรในชุมชนแห่งนี้จัดการป่าไม้ โดยดำเนินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และ
ข้อบัญญัติของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องภายใต้เงื่อนไขที่กรมป่าไม้กำหนดให้ถูกต้องทุกประการ

5. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย ดังนี้

5.1 สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเอกสารรับรองความเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ (กรณีประธานคณะกรรมการป่าชุมชนหมู่บ้านเป็นผู้ยื่นคำขอ ให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและหลักฐานรับรองแสดงความเป็นประธานคณะกรรมการป่าชุมชน)

5.2 สำเนาทะเบียนบ้าน

5.3 หนังสือร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนซึ่งราษฎรมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านนั้น จำนวนตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปร่วมกันลงชื่อ **

5.4 สำเนาเอกสารหลักฐานหรือบันทึกการประชุมของราษฎรในชุมชน หรือหมู่บ้านแห่งนั้นๆ พร้อมภาพถ่ายสีประกอบอย่างน้อย 1 รูป

5.5 แผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขออนุญาต อาณาเขตหรือเขตติดต่อบริเวณข้างเคียง

อนึ่ง เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการและดำเนินการไปแล้ว แต่ต่อมามีการตรวจสอบและปรากฏว่า การดำเนินการโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่กำหนดและก่อให้เกิดความเสียหายต่อป่าไม้และสภาพแวดล้อม ขอให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการยกเลิกโครงการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ***
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

* กรณีการจัดทำโครงการป่าชุมชนมากกว่า 1 หมู่บ้าน โดยที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องร่วมกันจัดการพื้นที่ดังกล่าวให้ นายก อบต./กำนัน หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน ที่เป็นผู้แทนของคณะกรรมการป่าชุมชน จากทุกหมู่บ้านเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน และในกรณีนี้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ งบเงินอุดหนุนกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนของภาครัฐของกรมป่าไม้ จะพิจารณาในภาพรวมให้ถือว่ารับผิดชอบ จำนวนพื้นที่เฉลี่ยเท่ากันทุกหมู่บ้าน

** ในกรณีที่มีผู้ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนมากกว่า 1 หมู่บ้าน ให้ถือเป็นข้อต้องปฏิบัติให้แยกหนังสือร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนเป็นรายหมู่บ้าน โดยมีผู้ยื่นคำขอตาม*

*** ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต./นายกเทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภูมิสำเนาอยู่ในท้องที่ชุมชนแห่งนี้ และมีศักยภาพที่สามารถเข้าไปดูแลรักษาป่าที่จะขอ
จัดทำโครงการป่าชุมชน จำนวนตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อรับรองจัดทำ
โครงการป่าชุมชนในบริเวณบ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....

[illegible]

* หากผู้ประสงค์จะซื้อร่วมกันร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน มีจำนวนมากกว่าสามครัวเรือนเพิ่มได้

** กรณีประธานคณะกรรมการป่าชุมชนเป็นผู้ยื่นคำขอ ให้เปลี่ยนจากเรียน นายก อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเรียน ประธานคณะกรรมการป่าชุมชน

รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน

1. ชื่อผู้ยื่นคำขอ.....ตำแหน่ง.....อายุ.....ปี
 สัญชาติ.....ภูมิลำเนาอยู่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....
 ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

2. ค่าพิักัดหมู่บ้านที่ขอจัดทำโครงการป่าชุมชน (ให้จับค่าพิักัดที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน)

2.1 บ้าน.....หมู่ที่.....ค่าพิักัดยึดโยง.....
 2.2 บ้าน (ถ้ามี).....หมู่ที่.....ค่าพิักัดยึดโยง.....
 2.3 บ้าน (ถ้ามี).....หมู่ที่.....ค่าพิักัดยึดโยง.....

3. พื้นที่ดำเนินการ

3.1 ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....
 3.2 ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี.....
 3.3 ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี.....
 3.4 ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484.....
 3.5 ที่ดินของรัฐประเภทอื่นๆ คือ.....
 3.6 ที่ดินอื่นๆ คือ.....

4. ที่ตั้งพื้นที่ดำเนินการบ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... (ค่าพิักัด GPS ป่าชุมชนควรจับทุกมุม
 ของพื้นที่ เพื่อความชัดเจนของข้อมูลแผนที่ที่จะต้องจัดทำเป็น “หนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน” และ
 ควรมีอย่างน้อย 8 จุด 8 มุม) ได้แก่

แปลงที่ 1 เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
 (กรณีจัดทำโครงการมากกว่า 1 แปลง ให้ระบุค่าพิักัดเป็นรายแปลง ค่าพิักัดสามารถทำเป็นเอกสารแนบได้)

จุดที่ 1 พิกัด.....
 จุดที่ 2 พิกัด.....
 จุดที่ 3 พิกัด.....
 จุดที่ 4 พิกัด.....
 จุดที่ 5 พิกัด.....
 จุดที่ 6 พิกัด.....
 จุดที่ 7 พิกัด.....
 จุดที่ 8 พิกัด.....

5. เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

6. อาณาเขตพื้นที่

ด้านทิศเหนือ จด.....
ด้านทิศตะวันออก จด.....
ด้านทิศใต้ จด.....
ด้านทิศตะวันตก จด.....

7. ลักษณะภูมิประเทศ.....

8. สภาพป่า.....

9. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่.....

10. ทำการตรวจสอบสภาพพื้นที่ป่า เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

11. แผนภาพถ่ายสี.....ภาพ (ไม่น้อยกว่า 4 ภาพต่อ 1 แปลง ภาพถ่ายระยะบุคคล)

12. แผนที่ระวางของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1: 50,000 ที่มีหมายเลขแสดงค่า

พิกัดกริดชัดเจน พร้อมรายละเอียดเลขระวางและแสดงรูปแปลงจุดที่ตั้ง หากดำเนินการมากกว่า 1 แปลง
ให้นำทุกแปลงใส่ในแผนที่แผ่นเดียวกันทั้งหมด ใส่สัญลักษณ์หมายเลขแปลงที่ 1 แปลงที่ 2 โดยผ่านการ
ตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้พื้นที่นั้นๆ ลงนามกำกับด้วย

13. กรณีพื้นที่โครงการป่าชุมชนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้แนบสำเนาแผนที่
ท้ายกฎกระทรวง พร้อมระบุจุดที่ตั้งโครงการ

14. กรณีดำเนินการในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ให้แนบสำเนา
หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

15. กรณีดำเนินการในพื้นที่อื่นๆ แนบสำเนาเอกสารแสดงสถานภาพของพื้นที่นั้นๆ

16. ความเห็นของผู้ตรวจสอบสภาพพื้นที่ป่า (ให้ระบุวันที่ควรให้จัดทำโครงการป่าชุมชน...)

ลงชื่อ.....ผู้นำตรวจ*** ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ *
() ()

ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน**** ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**
() ()

ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน**** ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**
() ()

ตำแหน่ง..... ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

* ให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการที่ได้รับมอบหมาย

** ข้าราชการหรือพนักงานราชการของหน่วยงานรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้ร่วมปฏิบัติ

*** ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต./นายก เทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอ (แบบ ปชข. 1) แล้วแต่กรณี

**** กรรมการป่าชุมชนหรือราษฎรหมู่บ้านที่ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการ

โครงการป่าชุมชน

บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

1. ชื่อโครงการ

โครงการป่าชุมชน.....

2. ที่ตั้งโครงการ

ตั้งอยู่ในเขตท้องที่บ้าน..... หมู่ที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

3. พื้นที่ดำเนินโครงการ รวมทั้งสิ้น..... แปลง เนื้อที่.....ไร่ ดังนี้

ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ๆ (ระบุ).....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ที่ดินอื่นๆ (ระบุ).....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

(หากดำเนินการมากกว่า 1 แปลง ให้เรียงลำดับป่าสงวนแห่งชาติเป็นแปลงที่ 1 ตามพื้นที่ต่างๆ ข้างต้น)

4. หลักการและเหตุผล

ด้วย บ้าน.....

มีความประสงค์ที่จะให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและฟื้นฟูป่า เพื่อให้ป่ามีความอุดมสมบูรณ์ เกิดประโยชน์กับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม และเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ จึงได้ร่วมกันจัดทำโครงการป่าชุมชนเสนอกรมป่าไม้ เพื่อขออนุมัติให้เจ้าหน้าที่ร่วมกับชุมชนดำเนินโครงการดังกล่าว โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุน และร่วมดำเนินการเพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่นเกิดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์กับชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้

5.2 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งขยายผลไปยังชุมชนโดยรอบเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาไปสู่การสร้างเครือข่ายป่าชุมชน

6. แผนงานและยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการป่าชุมชน

ด้านการควบคุม ดูแล รักษา และฟื้นฟูป่า ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานป่าชุมชน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้สมาชิกในชุมชน และบุคคลทั่วไปได้ทราบภารกิจด้านการจัดการป่าชุมชน ผู้รับผิดชอบโครงการขอขอบเขตดำเนินงานและขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชน โดยผ่านทางสื่อชนิดต่างๆ เช่น สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ป้ายโครงการป่าชุมชน) รวมทั้งป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน เป็นต้น

6.2 ด้านการป้องกันรักษาป่า เพื่อเป็นการดูแลรักษาป่ามิให้ถูกบุกรุกทำลาย หรือยึดทำลายโดยมนุษย์หรือภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า ให้ทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ดั้งเดิม หรือมากขึ้นกว่าเดิม

6.3 ด้านการบำรุงและฟื้นฟูป่า เพื่อเป็นการปรับปรุง พื้นที่ป่าที่เคยถูกบุกรุกทำลาย ให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น หรือเป็นการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้มีความหลากหลายทั้งจำนวนและชนิดพันธุ์พืช ให้เหมาะสมเพียงพอต่อการยังประโยชน์ต่อชุมชน รวมทั้งการจัดการเพื่อให้ป่าชุมชนเกิดประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฯลฯ

6.4 ด้านการศึกษาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อเป็นการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เช่น แหล่งศึกษาเรียนรู้ทางชุมชน หรือเป็นการจัดการองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการป่าให้กับสมาชิกชุมชน

6.5 ด้านอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการป่าชุมชน

7. ระยะเวลาดำเนินการ

กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (นับตั้งแต่วันที่กรมป่าไม้อนุมัติโครงการ) (วันที่.....)

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

8.1 ผู้รับผิดชอบหลัก

- 1) ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
- 2) คณะกรรมการป่าชุมชน

8.2 ผู้สนับสนุน

- 1) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่...
- 2) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) อำเภอ/จังหวัด
- 4) หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ
- 5) หน่วยงานภาคเอกชน

9. งบประมาณ (โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้จากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่)

- 9.1 กรมป่าไม้ ซึ่งระบุไว้ตามแผนงานและงบประมาณประจำปี
- 9.2 องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล.....
- 9.3 จังหวัด
- 9.4 องค์กร/บริษัทเอกชน
- 9.5 หน่วยงานอื่นๆ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 ราษฎรในชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการดูแลรักษาป่าชุมชน
- 10.2 ทรัพยากรป่าไม้ได้รับการดูแลรักษาโดยชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์และพัฒนาป่าชุมชนให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างยั่งยืน

11. แผนที่ประกอบโครงการ

11.1 แผนที่ระวางของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1: 50,000 ที่มีหมายเลขแสดงค่าพิกัดกริดชัดเจน พร้อมรายละเอียดเลขระวางและแสดงรูปแปลงตามแบบ ปชช. 2 (เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ลงนามกำกับด้วย)**

11.2 แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีโธซีเชิงเลข มาตราส่วน 1 : 4,000

12. ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ *
(.....)
ตำแหน่ง

(ลงชื่อ) ผู้แนะนำ/ร่วมเขียนโครงการ**
(.....)
ตำแหน่ง

13. ความคิดเห็นของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ☐ เห็นควรดำเนินการ.....
- ☐ ความคิดเห็นอื่นๆ.....

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง

14. ความคิดเห็นของนายอำเภอ

- ☐ เห็นควรดำเนินการ.....
- ☐ ความคิดเห็นอื่นๆ.....
- (ลงชื่อ)
- (.....)
- ตำแหน่ง

15. ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลพื้นที่ในแต่ละกรณี***

- ☐ เห็นชอบให้ดำเนินการ.....
- ☐ ความคิดเห็นอื่นๆ.....
- (ลงชื่อ)
- (.....)
- ตำแหน่ง

16. ผู้ตรวจสอบโครงการ (ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....)

(ลงชื่อ)ผู้ตรวจสอบโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง

17. ผู้เสนอโครงการ (ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....)

(ลงชื่อ)ผู้เสนอโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง

18. ผู้อนุมัติโครงการ (อธิบดีกรมป่าไม้)

(ลงชื่อ)ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

ตำแหน่ง

หมายเหตุ

* ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต./นายกเทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน แล้วแต่กรณี

** ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติกรขึ้นไป

*** กรณีพื้นที่อื่นๆ เสนอโครงการให้หัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลพิจารณาแล้วแต่กรณี

คณะกรรมการป่าชุมชน

แนบท้ายโครงการป่าชุมชน.....

บ้าน หมู่ที่..... ตำบล อำเภอ จังหวัด

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ทำหน้าที่	หมายเหตุ / ด้าน
1	นาย/นาง/นางสาว	ประธาน	
2	นาย/นาง/นางสาว	รองประธาน	
3	นาย/นาง/นางสาว	รองประธาน (ถ้ามี)	
4	นาย/นาง/นางสาว	เลขานุการ	
5	นาย/นาง/นางสาว	เหรัญญิก	
6	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
7	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
8	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
9	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
10	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
11	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
12	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการอื่น (ถ้ามี)	
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	

ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน.....

หมายเลขโทรศัพท์

หมายเหตุ

* เอกสารฉบับนี้เป็นการแสดงโครงสร้างคณะกรรมการป่าชุมชน ได้รับการยอมรับจากราชฎาในชุมชนเพื่อช่วยทำหน้าที่ในการจัดการป่าชุมชนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแต่ละป่าชุมชนจะมีกลุ่มราชฎาเหล่านี้เป็นแกนหลักเข้ามาบริหารจัดการตามความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน 10-15 คน

** แนบท้าย (แบบ ปชช.3) ส่งให้กรมป่าไม้ทุกโครงการฯ

*** กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการป่าชุมชนให้ผู้ยื่นคำขอรวบรวมรายชื่อแจ้งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่รับผิดชอบเพื่อปรับปรุงข้อมูลแจ้งให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกรมป่าไม้ทราบ

รายงานผลการปฏิบัติงาน

1. โครงการป่าชุมชนเนื้อที่.....ไร่
2. ตั้งอยู่ในเขตท้องที่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. สรุปผลการปฏิบัติงาน.....
.....
.....

4. ผลการแบ่งกลุ่มป่าชุมชน (ณ วันที่)

☐

ป่าชุมชนพัฒนาดีมาก

☐

ป่าชุมชนพัฒนาปานกลาง

☐

ป่าชุมชนควรปรับปรุง

☐

ป่าชุมชนที่ควรยกเลิก

5. ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการแก้ไข

.....

.....

6. ความคิดเห็น.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน

7. ความคิดเห็น.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....

แบบคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
 อายุ.....ปี ที่อยู่.....

มีความประสงค์ขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน.....
 ที่ตั้งป่าชุมชนบ้าน หมู่ที่..... ตำบล.....
 อำเภอ..... จังหวัด..... พิกัดบ้าน.....
 โดยได้รับอนุมัติจากกรมป่าไม้ เมื่อ.....

พื้นที่ดำเนินโครงการรวมทั้งสิ้น.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่ ดังนี้
 ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่
 ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่
 ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่
 ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่
 ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ๆ (ระบุ)แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่
 ที่ดินอื่นๆ (ระบุ).....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

(หากดำเนินการมากกว่า 1 แปลง ให้เรียงลำดับป่าสงวนแห่งชาติเป็นแปลงที่ 1 ตามพื้นที่ต่างๆ ข้างต้น)

โดยส่งเอกสารประกอบการพิจารณา ตามกรณีต่างๆ ดังนี้

☐ 1.1 กรณีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดโครงการและพื้นที่ดำเนินการ

- (1) แบบ ปชช.5
- (2) สำเนาแบบ ปชช.3 ฉบับเดิม
- (3) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือสำเนาบัตรประชาชนผู้ยื่นคำขอ
- (4) แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีโธกราฟิก มาตรฐาน 1 : 4,000
- (5) แบบ ปชช.4

☐ 1.2 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ (หรือแบบ ปชช.3 เดิมชำรุดสูญหาย)

แต่ไม่เปลี่ยนแปลงพื้นที่ดำเนินการ

- (1) แบบ ปชช.5
- (2) แบบ ปชช.5.1
- (3) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือสำเนาบัตรประชาชนผู้ยื่นคำขอ
- (4) แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีโธกราฟิก มาตรฐาน 1 : 4,000
- (5) แบบ ปชช.4

☐ 1.3 กรณีมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ดำเนินการ เพิ่มหรือลดจำนวนแปลงป่าชุมชน
เพิ่มหรือลดขนาดพื้นที่ป่าชุมชน

- (1) แบบ ปชช.5
- (2) แบบ ปชช.5.1
- (3) แบบ ปชช.5.2
- (4) สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่รัฐหรือสำเนาบัตรประชาชนผู้ยื่นคำขอ
- (5) แผนที่ระวางมาตราส่วน 1:50,000
- (6) แผนที่แสดงขอบเขตป่าชุมชนบนแผนที่ภาพถ่ายออร์โธรีเฟกัลมาตราส่วน 1 : 4,000
- (7) แบบ ปชช.4

กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (นับตั้งแต่วันที่กรมป่าไม้อนุมัติ) (วันที่.....)
งบประมาณ (โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้จากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่)

1. กรมป่าไม้ ซึ่งระบุไว้ตามแผนงานและงบประมาณประจำปี
2. องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล.....
3. จังหวัด
4. องค์การ/บริษัทเอกชน
5. หน่วยงานอื่นๆ

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ *
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่ผู้แนะนำ**
(.....)

ตำแหน่ง.....

ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลพื้นที่ในแต่ละกรณี***

☐ เห็นชอบให้ดำเนินการ.....

☐ ความคิดเห็นอื่นๆ.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

ผู้ตรวจสอบ (ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ตรวจสอบ
(.....)
ตำแหน่ง

ผู้เสนอ (ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....)

(ลงชื่อ).....ผู้เสนอ
(.....)
ตำแหน่ง

ผู้อนุมัติ (อธิบดีกรมป่าไม้)

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติ
(.....)
ตำแหน่ง

หมายเหตุ

- * ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต./นายกเทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน แล้วแต่กรณี
- ** ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติกรขึ้นไป
- *** กรณีพื้นที่อื่นๆ เสนอให้หัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลพิจารณา แล้วแต่กรณี
พื้นที่ หน่วยงานรับผิดชอบแจ้งรายชื่อข้าราชการในสังกัด อย่างน้อย 1 คน เพื่อกรมป่าไม้มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่
ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

โครงการป้าชุมชนที่ขอต่ออายุ

1. ชื่อโครงการ

2. ที่ตั้งโครงการ

3. พื้นที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่ดำเนินโครงการ รวมทั้งสิ้น แปลง รวมเนื้อที่ไร่ ดังนี้

ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่
ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี.....	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่
ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี.....	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่
ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่
ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ๆ (ระบุ)	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่
ที่ดินอื่นๆ (ระบุ).....	แปลงที่.....	เนื้อที่.....ไร่

(หากดำเนินการมากกว่า 1 แปลง ให้เรียงลำดับป่าสงวนแห่งชาติเป็นแปลงที่ 1 ตามพื้นที่ต่างๆ ข้างต้น)

4. หลักการและเหตุผล

ด้วย.....(ระบุชื่อบ้าน หมู่ที่ อำเภอ จังหวัด).....

ได้รับอนุมัติโครงการป้าชุมชนจากกรมป่าไม้ ปัจจุบันสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการแล้ว โดยตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการป้าชุมชนมาจนถึงปัจจุบัน ราษฎร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนได้ร่วมกัน ดูแลรักษาและฟื้นฟูป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ช่วยดูแลรักษาระบบนิเวศของชุมชน อีกทั้งราษฎรยังได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชุมชน ดังนั้นเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าอย่างต่อเนื่อง จึงได้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ จัดทำโครงการป้าชุมชน เพื่อเสนอกกรมป่าไม้ พิจารณาต่ออายุโครงการป้าชุมชน เพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้ได้รับการดูแลรักษาจากชุมชนเกิดความอุดมสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์กับชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

5. วัตถุประสงค์

5.1 เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่อง

5.2 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งขยายผลไปยังชุมชนโดยรอบเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาไปสู่การสร้างเครือข่ายป่าชุมชน

6. แผนงานและยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการป่าชุมชน

ด้านการควบคุม ดูแลรักษา และฟื้นฟูป่า ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานป่าชุมชน 5 ด้าน ได้แก่

6.1 ด้านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกในชุมชน และบุคคลทั่วไป ได้ทราบภารกิจด้านป่าชุมชน ผู้รับผิดชอบโครงการ ขอบเขตดำเนินงานและขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชน โดยผ่านทางสื่อชนิดต่างๆ เช่น สื่อเอกสาร สิ่งพิมพ์ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ (ป้ายโครงการป่าชุมชน) รวมทั้งป้ายแสดงแนวเขตป่าชุมชน เป็นต้น

6.2 ด้านการป้องกันรักษาป่า หรือเป็นการดูแลรักษาป่ามิให้ถูกบุกรุกทำลาย หรือยึดทำลายโดยมนุษย์หรือภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า ให้ทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ดังเดิม หรือมากขึ้นกว่าเดิม

6.3 ด้านการบำรุงและฟื้นฟูป่า เพื่อเป็นการปรับปรุง พื้นที่ป่าที่เคยถูกบุกรุกทำลาย ให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น หรือเป็นการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้มีความหลากหลายทั้งจำนวนและชนิดพันธุ์พืช ให้เหมาะสมเพียงพอต่อการยังประโยชน์ต่อชุมชน รวมทั้งการจัดการเพื่อให้ป่าชุมชนได้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฯลฯ

6.4 ด้านการศึกษาและถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อเป็นการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เช่น แหล่งศึกษาเรียนรู้ทางชุมชน หรือเป็นการจัดการองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการป่าให้กับสมาชิกชุมชน

6.5 ด้านอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการป่าชุมชน

7. ผู้รับผิดชอบโครงการ

7.1 ผู้รับผิดชอบหลัก

- 1) ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน
- 2) คณะกรรมการป่าชุมชน

7.2 ผู้สนับสนุน

- 1) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่....
- 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3) อำเภอ/จังหวัด
- 4) หน่วยงานภาคเอกชน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 ราษฎรในชุมชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการดูแลรักษาป่าชุมชนอย่างต่อเนื่อง

8.2 ทรัพยากรป่าไม้ได้รับการดูแลรักษาโดยชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์และพัฒนาป่าชุมชนให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ลงชื่อ.....ผู้เขียนโครงการ
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้แนะนำ/ร่วมเขียนโครงการ
(.....)

ตำแหน่ง.....

รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขอต่ออายุโครงการป่าชุมชน

1. โครงการป่าชุมชน.....

2. ที่ตั้ง.....

คำพิกัดหมู่บ้าน

3. พื้นที่ดำเนินโครงการ จำนวน.....แปลง เนื้อที่.....ไร่ ดังนี้

ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าชุมชนตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี.....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ๆ (ระบุ).....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

ที่ดินอื่นๆ (ระบุ).....แปลงที่.....เนื้อที่.....ไร่

(หากดำเนินการมากกว่า 1 แปลง ให้เรียงลำดับป่าสงวนแห่งชาติเป็นแปลงที่ 1 ตามพื้นที่ต่างๆ ข้างต้น)

4. คำพิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน *****

.....

.....

.....

.....

5. ข้อมูลทางภูมิศาสตร์

ด้านทิศเหนือ

จด

.....

ด้านทิศตะวันออก

จด

.....

ด้านทิศใต้

จด

.....

ด้านทิศตะวันตก

จด

.....

6. ลักษณะภูมิประเทศ

.....

7. สภาพพื้นที่ป่าและลักษณะทางนิเวศวิทยา

.....

.....

8. ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพพื้นที่

.....(ให้ระบุว่าเห็นควรให้ต่ออายุโครงการป่าชุมชน).....

.....

9. ทำการตรวจสอบสภาพพื้นที่ เมื่อวันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้นำตรวจ***
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ*
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน****
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....พยาน****
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

* ให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานหรือปฏิบัติการที่ได้รับมอบหมาย

** ข้าราชการหรือพนักงานราชการของหน่วยงานรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้ร่วมปฏิบัติ

*** ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต. /นายกเทศมนตรี หรือประธานคณะกรรมการป่าชุมชน ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอ
(แบบ ปชช. 1) แล้วแต่กรณี

**** กรรมการป่าชุมชนหรือราษฎรหมู่บ้านที่ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการ

***** คำพิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินโครงการป่าชุมชน ควรตรวจสอบทุกมุมของพื้นที่ เพื่อความถูกต้องชัดเจน
กรณีมีหลายแปลงให้ระบุหมายเลขแปลงและแยกชุดข้อมูลเป็นรายแปลงให้ชัดเจน

ตารางภาคผนวกที่ 1 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาป่าชุมชนและระบบนิเวศ

รายละเอียด	คะแนน เกณฑ์	คะแนน ตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านคุณภาพป่าไม้		
ตัวชี้วัดที่ 1 แผนการจัดการป่า		
ตัวชี้วัดที่ 2 มีกฎระเบียบ		
ตัวชี้วัดที่ 3 การปฏิบัติตามแผน		
เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบนิเวศ		
ตัวชี้วัดที่ 1 การกำหนดขอบเขตของระบบนิเวศ		
ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดการทรัพยากรดิน		
ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดการทรัพยากรน้ำ		
ตัวชี้วัดที่ 4 การจัดการหมอกควันในอากาศ		
เกณฑ์ด้านคุณภาพระบบเกษตรและวนเกษตร		
ตัวชี้วัดที่ 1 การปลูกไม้ยืนต้นในฟาร์ม		
ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้ปุ๋ยชีวภาพ		
ตัวชี้วัดที่ 3 ความหลากหลายพืชพันธุ์		
ตัวชี้วัดที่ 4 การปลูกไม้ยืนต้นในฟาร์ม		
ผลรวมทั้งหมด		

ตารางภาคผนวกที่ 2 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน

รายละเอียด	คะแนนเกณฑ์	คะแนนตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ		
ตัวชี้วัดที่ 1 รายได้		
ตัวชี้วัดที่ 2 การมีเงินออม		
ตัวชี้วัดที่ 3 การลดรายจ่าย		
เกณฑ์ด้านสุขภาพพลานามัย		
ตัวชี้วัดที่ 1 โภชนาการด้านอาหาร		
ตัวชี้วัดที่ 2 สภาวะแวดล้อมที่ดี		
ตัวชี้วัดที่ 3 สุขภาพจิตที่ดี		
เกณฑ์ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง		
ตัวชี้วัดที่ 1 มีความรู้ดี		
ตัวชี้วัดที่ 2 การเข้าถึงทรัพยากร		
ผลรวมทั้งหมด		

ตารางภาคผนวกที่ 3 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาองค์กรชุมชน

รายละเอียด	คะแนน เกณฑ์	คะแนน ตัวชี้วัด
เกณฑ์ด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน		
ตัวชี้วัดที่ 1 การมีส่วนร่วมของชาวบ้านกับคปช.		
ตัวชี้วัดที่ 2 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.		
ตัวชี้วัดที่ 3 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับกรมป่าไม้		
ตัวชี้วัดที่ 4 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับหน่วยงานภายนอก		
ตัวชี้วัดที่ 5 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับอบต.		
ตัวชี้วัดที่ 6 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับศาสนา		
ตัวชี้วัดที่ 7 การมีส่วนร่วมระหว่างคปช.กับกลุ่มเครือข่ายอื่นๆ		
เกณฑ์ด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ		
ตัวชี้วัดที่ 1 สภาวะผู้นำ		
ตัวชี้วัดที่ 2 การแบ่งหน้าที่เหมาะสม		
ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดทำแผนงาน		
ตัวชี้วัดที่ 4 การปฏิบัติและติดตามผล		
เกณฑ์ด้านกลไกการแก้ปัญหาความขัดแย้ง		
ตัวชี้วัดที่ 1 การรับรู้ปัญหาความขัดแย้ง		
ตัวชี้วัดที่ 2 การไกล่เกลี่ยปัญหา		
ตัวชี้วัดที่ 3 การตัดสินใจข้อขัดแย้ง		
ผลรวมทั้งหมด		

ตารางภาคผนวกที่ 4 เกณฑ์และตัวชี้วัดด้านการประสานความร่วมมือจากภายนอก

รายละเอียด	คะแนนเกณฑ์	คะแนนตัวชี้วัด
เกณฑ์ที่ 1 นโยบายและกรอบกฎหมาย		
ตัวชี้วัดที่ 1 การวิเคราะห์กิจกรรมประชุมชนที่สอดคล้องกับนโยบายและกรอบกฎหมาย		
ตัวชี้วัดที่ 2 การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประชุมชน		
เกณฑ์ที่ 2 งานวิจัย		
ตัวชี้วัดที่ 1 งานวิจัยในชุมชน		
ตัวชี้วัดที่ 2 งานวิจัยโดยสถาบันการศึกษา		
ตัวชี้วัดที่ 2 งานวิจัยโดยหน่วยงานอื่นๆ		
เกณฑ์ที่ 3 สัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก		
ตัวชี้วัดที่ 1 ส่วนร่วมการจัดตั้งกองทุน		
ตัวชี้วัดที่ 2 มีกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคม		
เกณฑ์ที่ 4 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ		
ตัวชี้วัดที่ 1 ระบบการตลาด		
ผลรวมทั้งหมด		

ตารางภาคผนวกที่ 5 ชื่อขนาดและเนื้อที่ตอน ของป่าชุมชน...ก...

เลขลำดับ ตอน	ชื่อตอน	เนื้อที่ตอน			เส้นรอบตอน (เมตร)
		ไร่	ตารางเมตร	เฮกตาร์	

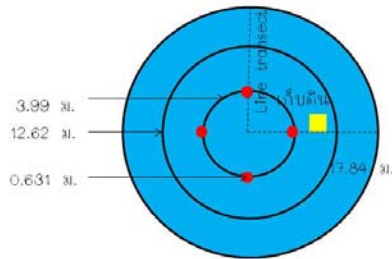
ตารางภาคผนวกที่ 6 พิกัดหมุดมุมตอนของป่าชุมชน...ก...

ลำดับเลขที่หมุด	ชื่อหมุดมุมตอน	X	Y

ตารางภาคผนวกที่ 7 ตำแหน่งแปลงสำรวจและปัก

ลำดับเลข แปลงสำรวจ	ชื่อตอน	หมายเลขแปลง ประจำตอน	ชื่อแปลง สำรวจ	X	Y

ตารางภาคผนวกที่ 8 การวางแผนสำรวจในแต่ละตอนป่า

รัศมี (เมตร)	พื้นที่ (เฮกตาร์)	จำนวน (แปลง)	ข้อมูลที่เก็บ
17.84	0.1	1	วัดขนาดต้นไม้ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร
12.62	0.05	1	เก็บข้อมูลไฟ หวาย และต่อไม้
3.99	0.005	1	เก็บข้อมูลไม้พื้นล่างและความหนาแน่นของต้นไม้รุ่น
0.631	0.0005	4	เก็บข้อมูลความหนาแน่นของกล้าไม้
เส้นรัศมี		2 เส้น	ข้อมูลไม้เลื้อย และดิน

การวางแผนตัวอย่างแบบวงกลมและข้อมูลที่เก็บตามแบบของ THAIFORM

คำอธิบาย

- การวางแผนวงกลมเพื่อการสำรวจใช้รัศมีวงนอก เท่ากับ 17.84 เมตร โดยทำการวัดต้นไม้ที่ระดับเพียงอก (เส้นรอบ>15 เซนติเมตร หรือเส้นผ่านศูนย์กลาง>5 เซนติเมตร) สำรวจไม้รุ่นในวงรัศมี 3.99 เมตร และกล้าไม้ในวงรัศมี 0.631 เมตร จำนวน 4 วง
- สำหรับกอไฟ หวายและเถาวัลย์ สำรวจในวงรัศมี 12.62 เมตร
- ผู้สำรวจทรัพยากรป่าไม้ควรศึกษาเทคนิคในการวัดความโตและความสูงต้นไม้ก่อนทำการสำรวจ

ตารางภาคผนวกที่ 9 แบบฟอร์มการเก็บข้อมูล

แบบฟอร์มการสำรวจกำลังผลิตป่าชุมชน

ชื่อป่าชุมชน						วันที่สำรวจ					
ชื่อตอนสำรวจ						เนื้อที่					
หมายเลขแปลงสำรวจ				พิกัด UTMx:		พิกัด UTMy:					
แปลงวงกลมวงนอกรัศมี17.84 เมตร (1000m²) วงสอง 12.62 เมตร (500m²) เมตร วงสาม 3.99 เมตร 4 จุด (20m²)											
ผู้สำรวจ											
ข้อมูลต้นไม้ (GBH=>15 เซนติเมตร ในแปลงวงกลมรัศมี 17.84 เมตร (วงนอก) เนื้อที่ 1,000 ตร.เมตร											
No	SPP	GBH	H (m)	HB (m)	TQ	No	SPP	GBH	H (m)	HB (m)	TQ
1						16					
2						17					
3						ไม้ร่น (GBH<15 ซม.) วงสาม 3.99 เมตร (50m²)					
4						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
5						1					
6						2					
7						กล้าไม้ (H<1.30) ในวงสามวัด 4 วงเล็ก รัศมี 0.631 เมตร (5m²) จำนวน 4 แปลง (20m²)					
8											
9						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
10						1					
11						2					
12						ไม้ไผ่ รัศมี (วงสอง) 12.85 เมตร (500m²)					
13						No	SPP	จำนวน		หมายเหตุ	
14						1					
15						2					

เอกสารอ้างอิง

กรมป่าไม้. 2557. คู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชน
ของกรมป่าไม้. กรุงเทพฯ.

โครงการปริญญาโทวนคาสตร์ชุมชน. 2557. รายงานวนคาสตร์ชุมชนภาคสนาม
ประจำปี 2555-56 เรื่อง เกณฑ์และตัวชี้วัดการบริหารจัดการวนคาสตร์ชุมชน.
คณะวนคาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

โครงการปริญญาโทวนคาสตร์ชุมชน. 2558. คู่มือการวางแผนสำรวจป่าชุมชน
บ้านหนองคำ ตำบลอุบะ อำเภอนองวัวหอ จังหวัดอุดรธานี.
คณะวนคาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

คณะผู้จัดทำ

1. นายอดุลยรัตน์ ตั้งทวี	ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 6 (อุดรธานี)
2. นายสุทัศน์ เจนวนิธิสุข	ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน
3. นายศราวุธ เคษะสงค์ศรี	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
4. นายเอนก สุขสวัสดิ์	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
5. นายบุญธรรม บริสุทธิ์	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
6. นายมนตรี คำประเสริฐ	เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน
7. นายไสว คณาแสน	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
8. นางสาวธรริกา พลอามาตย์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
9. นางสุพรรณิ ประพาฬ	นักวิชาการเผยแพร่
10. นางสาวลักขณ์ เรือนคำ	นักวิชาการเผยแพร่
11. นางสาวเกษมณี วงษ์เนตร	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
12. นายเกรียงไกร อานีกุล	เจ้าพนักงานธุรการ
13. นางบุญครอง นิชำนาญ	เจ้าหน้าที่การเกษตร
14. นายภูมิพงษ์ สีม้า	เจ้าหน้าที่การเกษตร
15. นางสาวรัตดาวัลย์ ศรีหาท้าว	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเกษตร